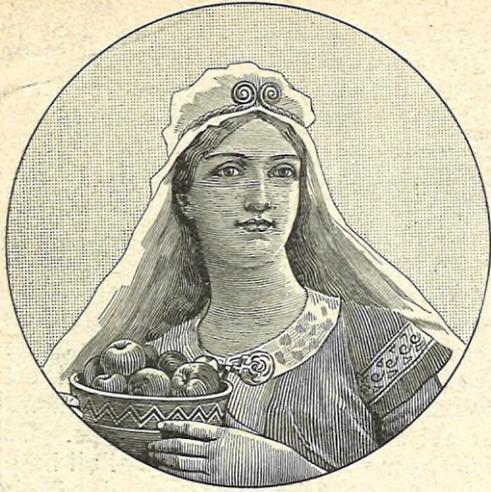

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDEN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 10 MAJ 1914

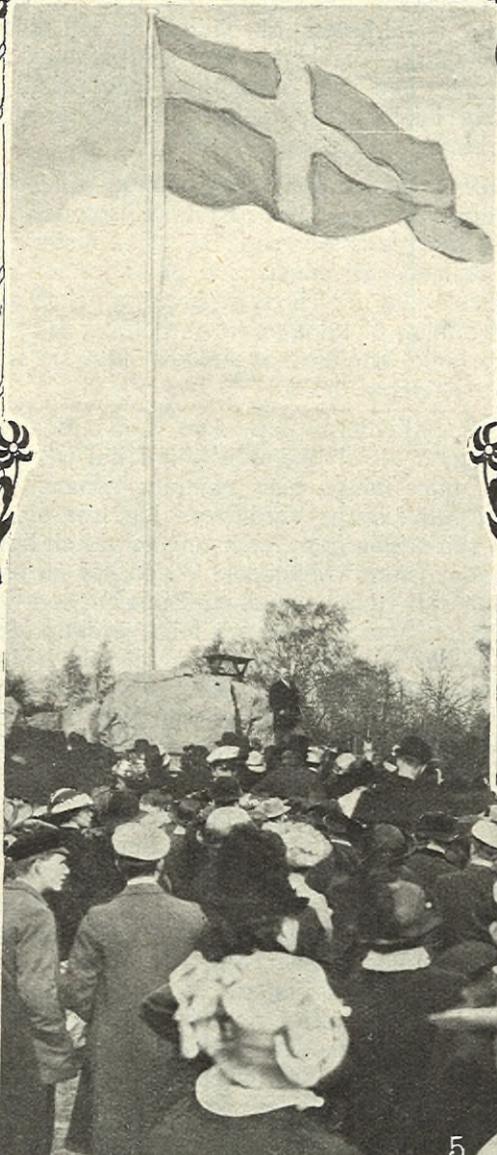
HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

VÅREN I STOCKHOLM

GUSTAF FRODING SJUNGER ATT "våren ä' e' fina ti'" och det ligger ju en viss sanning i detta skaldens sedebytyg åt ett af de nyckfullaste väsen som finnas, men den är också en kylans och stormarnas tid. Likafullt inaugurerades stockholmsvåren 1914 med allsköns friluftslif och festligheter. Ett stort antal stockholmska folkskolepojkar hälsade våren genom att bege sig ut på landet valborgsmässoaftonen och ägna sig åt att så frö och sätta furuplantor för att därigenom främja skogens återväxt. Det var jägmästar Samzelius, den kände naturvännan, som haft den goda idén att uppmana pojkarna till skogsplantering i huf-

vdstadens omgifningar, och vår bild härnvid visar pojkarna i arbete vid Näsby utanför Stockholm. Bild 2 framställer majblommans parad, en skara ungdomar, som på valborgsmässoafton under full musik tågade genom staden för att göra reklam för majblomman. Bild 3 ger våra läsare en föreställning om studentkörtgen med dess böljande åskådarmassor, och bild 4 är en detalj från samma lifligt uppskattade vårskädespel: här möter oss som en framtidssyn 1915 års studentkörtgen, där studenterna, till följd af polismästarens tystnadsukas, äro bundna till händer och fötter samt försedda med ljudkvävande munbindlar. Bild 5 slutligen är en scen från Skansens medborgarfest den 1 maj.

Thora Williamson.

FÖRSTA GÅNGEN JAG HADE nöjet göra Thora Williamsons bekantskap, var en påsk i gamla Uppsala. Jag tillbringade vintern i Stockholm, var med om slädpartier, baler, middagar och supéer och bodde i ett kosmopolitiskt pensionat, där det talades en fem olika språk under måltiderna, så nog var man trött alltid och började därtill blifva blaserad af alla nöjen, och man gitte knappt se upp, när man blef presenterad för en ny person, dennes namn måtte vara aldrig så välklingande eller berömdt.

"Följ med mig till Uppsala, jag skall dit och fira påsken hos min moster Thora Williamson", sade min vän, dåvarande medicine kandidat Thora Granström — nuvarande fru d:r Wigardh, läkare i Göteborg, "där blir lugnt och stilla och gamla Uppsala är rart så här i förårsdagar."

Sagdt och gjordt, vi reste. Det föreföll mig nog litet kusligt att fira en helg på ett hospital, men i alla fall, hvad som helst än det här jänkiet...

Fröken Thora Williamson var nämligen föreståndarinna för kvinnliga afdelningen å Uppsala stora hospital under den framstående psykiatern professor Kjellberg, af hvilken hon blef kallad att söka platsen, under det hon studerade sjukvård å Kommunehospitalet i Köpenhamn.

Vid framkomsten till Uppsala påskaftens middag var fröken Williamson oss till mötes, en behaglig kvinna med varma, mörka ögon och ett värdigt sätt, där man under den lugna ytan förstod att det fanns mycken viljekraft och själens eld.

Hon hade satt upp på programmet att vi skulle äta middag på det gamla mångbesjungna Gästis. När middagen var avslutad, gingo vi ut till hospitalet, som ligger något utom staden. Här hamnade vi i Thora Williamsons privata lilla våning och där sänkte sig genast helgkänslan öfver oss. Här var allt så stilla och lugnt — de sjuka hörde man ej alls af här och Thora Williamson hade ett särskildt godt sätt att sprida hemtrefnad omkring sig. På aftonen frågade vår värdinna om vi ville äta påskäggen tillsammans med dem af de sjuka, som voro så pass krya eller stilla, så de ej störde någon.

Jo, det ville vi. Och jag glömmar aldrig denna aftonvard. Jag blef snart vän med dem alla, de syntes nästan ögonblickligen fatta förtroende för mig och samlade sig omkring mig, när jag spelade på piano. Och vid måltiden hade jag på ena sidan en ung professorsdotter, ack, så älsklig, men så vemodig och framförallt skygg af sig. Å andra sidan hade jag "mor Eva", en gammal guvernant, som trodde sig vara allas vår moder Eva. Hon var för öfrigt så blid och förnöjd och spelade med gammaldags mildt anslag flere pianostycken.

I åtta år hade Thora Williamson denna ansvarsfulla post, men så började hon finna den för ansträngande och tog afsked därför. Men det var klart att en så verksam ande som hennes ej kunde finna sig uti att ej stå midt uti arbete och framförallt att ej ha något att organisera, och året efter det hon lämnat Uppsala hospital bildade hon sitt eget sjukhem för nervpatienter ute vid Örgryte i närheten af Göteborg uti villan Adolfsberg, som hon sedan inköpte med en del af den vackra parken med präktiga gamla kastanje-träd, askar och björkar och storbladig murgröna.

Här ha under årens lopp många sjuka åtnjutit en god och omsorgsfull skötsel, och läkare äro glada öfver att ha en så insiktsfull vårdarinna att sända sina patienter till. I fröken Delin har Thora Williamson också sedan många år tillbaka en god hjälp. Hösten 1913 hade Adolfsbergs sjukhem haft sin tillvaro i femton år.

När patienterna tillfriskna, hafva de den förmånen att ej längre behöfva äta på sina rum, utan intaga sina måltider tillsammans med Adolfsbergs värdinnor. Jag tror aldrig jag sett någon göra les honneurs vid ett bord så som Thora Williamson. Hon har en förmåga att leta upp samtalsämnen, som intressera, som är alldeles märkvärdig. Men man får ju också medgifva att hon träffat många människor och med sin tränade psykologiska blick också sett på dem med ett intresse, som meddelar sig till hennes åhörare.

I minnets kamera behåller hon också några intressanta personligheter, som umgingos i hennes föräldrahem. Hennes föräldrar voro kaptenen vid Älfsborgs regemente Williamson och hans maka, dotter till lagman Sundler. Fadern härstammade från en gammal familj i England, som tillhörde den omtalade Erskinska pearsätten. I historien nämnes redan under Wilhelm af Oranien en sir Archibald Williamson såsom fredsmäklare under ett af denne konungs många krig. Det var under Oslindiska handelskompaniets dagar, som farfadern kom öfver hit till Sverige. Om jag inte missminner mig, blef han kommerseråd i Göteborg och gift med en dotter i den ansedda Bageska familjen.

Men det var om en af de intressanta personer, som umgingos i Thora Williamsons föräldrahem, jag skulle tala. Jo, en af de många, som gingo ut och in där och funno sig väl i detta hem, där värdinnan gick där så fin och sirlig och döttrarna voro lifliga och begäfvade, var en officer O'Connor, son till den franska drottningen Marie Antoinette och den svenske ädlingen greve von Fersen. Det fick egentligen icke nämnas att han var det, men själf var han fullt säker därpå och talade ofta därom med sina vänner Williamsons (sista tiden har man ju också genom efterlämnade bref fått reda på att en son af dessa två

verkligen existerade och bodde här i Sverige). Han åtnjöt årligt understöd från Frankrike, men därtill var fästadt det villkor att han ej finge forska efter sin härkomst. Emellertid kunde han ej låta bli utan reste öfver till det land, där hans mor, den först så firade och sedan så olyckliga, fört drottningsspiran med så mycket behag. Men han hade ej väl satt sin fot på fransk mark, talade han sedan om, förrän det uppenbarade sig tvenne herrar, som förklarade att han väl finge vistas som vanlig turist såväl i Paris som annorstädes i Frankrike, men i samma minut, som han gjorde efterforskningar om sin härkomst, skulle det årliga understödet indragas. Och som O'Connor tyckte det var skönt att ha ett godt lefvebröd, så lämnade han undersökningen åt sitt öde. Han var ju dock alltid fullt öfvertygad om sin härkomst. Det var i all synnerhet Thora Williamsons äldre syster Elise, som han särskildt fäste sig vid, och jag har i hennes hem många gånger beundrat det spegelbord af blåaste lapis lazuli från Ural, som var en present af O'Connor till henne.

Som sagdt: Thora Williamson har många ämnen att välja på, där hon sitter vid middagsbordet och med beräkning väljer sitt samtal efter hvad hon kan anse passa de olika patienterna. Och detta är ej af den minsta vikten för de sjuka. Visserligen äro de flesta nervsjukdomar en följd af någon kroppslig sjukdom — som ofta kan slumra helt latent — men själen verkar ju alltid mer på kroppen än vi ana, och kan intresse väckas, kunna stora förändringar till det bättre inträffa.

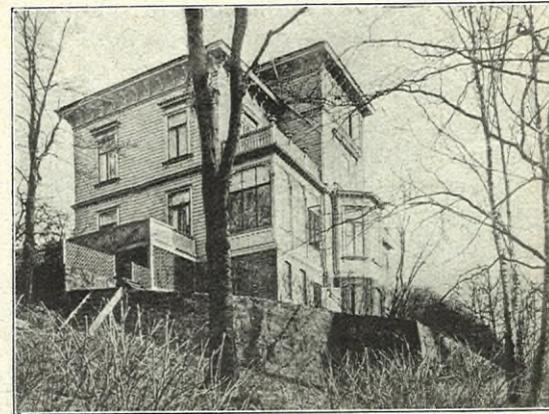
Göteborgs läkare hysa också ett stort förtroende till Thora Williamsons förmåga och det finnes de läkare, som räkna hennes sjukhem för nervpatienter för det förnämsta inom Skandinavien.

Här ser man också gå ut och in en hel del af Göteborgs läkarekår. Där märker man den sällsynt omtyckte styresmannen för hospitalet å Hökällan å Hisingen, dr Wickström, där hör man den mjuka deltagande stämman från dr Björkman, där lyssnar fåligt och vänligt dr Rohde på en patients långa utgjutelser, och där ser man naturligtvis också ofta "hypnotisören" dr Emanuel af Geijerstams distingerade person.

Allt som allt: Thora Williamson ha vi alla kvinnor orsak att hysa tacksamhet emot. Ty hon hör till dem, som i sitt lifsverk visat hvad målmedvetna kvinnor kunna uträtta, när de koncentrera sin kraft.

Och på hennes 60-årsdag den 9 maj 1914 kunna vi med fullt fog sända henne en tacksamhetens tanke för henne lifsverk. Det är ingen barnlek att ha med nervsjuka att göra. Därtill fordras både förstånd och hjärta.

ANNA TÖRNSTRÖM.

Adolfsbergs sjukhem.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.50
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Månad.....	> 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Mästernamsgatan 45.

Stockholm,		Stockholm,	
Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.		
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.		
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.		
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.		
Verkst. direktören kl. 11—1	Riks 86 59. Allm. 43 04.		

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utändska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.		20% förh. för särsk. begärd plats.	

“Schwe-
dische
Gymnastik.”

Den svenska
kvinnliga gym-
nastikförening-
en i Berlin.

“KÖRPERKUL-
tur” står högt i
kurs nu, i Tysk-
land som annor-
städes. Så högt att
det där blifvit ett
slagord, som i
hundratals nyanser
upprepas af hela
nationen från stats-
minister Podbiseski
ner till misstänkta
geschäffmakare.
Och naturligtvis är
det de sista, som
dra in guldet för de idéer, som de
mera vederhäftiga predika. Det vimlar af
broschyrer, skönhetssystem, estetisk gymna-
stik, rytmisk gymnastik, naturlig gymnastik,
och så vidare i oändlighet. Inte bara i Fried-
richstrasses obskyra boklädsfönster. I det
förnäma Westen, på institutsvillor i förstä-
derna stå skyltar med det ena namnet efter
det andra, allt för Körperkultur.

Midt ibland allt detta har svensk gym-
nastik att dra sig fram. Den har visser-
ligen sitt gamla rykte, men hvad göra anse-
ende och vederhäftighet, när de öfverröstas
af modern reklam. Den svenska gymnastiken
är bland läkare och sakkunniga något för
sig, som de fördomsfria ställa öfver det in-
hemska Turnen, men för folket är det ett
system bland hundra andra, som man inte är
skyldig någon égard. Detta är icke rätt.
Svensk gymnastik skall vara höjd äfver allt
annat, något som man inte diskuterar om
tillsammans med “system”.

Men hvarför är det inte så? Hvarför gå
svenska gymnaster i utlandet, som kanske
kommit dit med tron på att alla människor
skulle tacksamt ta emot hvad de hade att lära
ut, hvarför ha dessa gymnaster en ganska
hård mark att arbeta på? Orsaken ligger i att
den svenska friskgymnastiken har fått för
litet propaganda i Tyskland. Medan den står
hors concours i andra länder, beroende
på att energiska svenskar sedan generatio-
ner bedrivit en intensiv propaganda för den,
ha deras kolleger i Tyskland specialiserat
sig på sjukgymnastiken och lämnat friskgym-
nastiken åt sitt öde. De ha visserligen för
åtskilliga år sedan lidit ett stort nederlag, då
svensk gymnastik bekämpades af in-
gen mindre än den store fysiologen du
Bois-Reymonde, men insiktsfulla tyskar
erkänna nu att denne hade orätt och
flera vetenskapsmän ha gifvit ut hand-
böcker om svensk gymnastik. Fältet är allt-
så öppet. Det gäller bara att gripa sig an
med energi.

Möjligen var det någon liknande tanke
som förliden höst kom ett par svenska kvin-
nliga gymnastikdirektörer i Berlin att samla
ihop kolleger och andra intresserade i en
svensk gymnastikförening, som icke bara
skulle verka inom sig själf till eget nöje, utan
äfvén så småningom på lämpligt sätt drifva
propaganda. Deras tanke vann genklang och
en förening bildades med medlemmar af
svenskor och tyskor, naturligtvis mest gym-
naster. Föreningens ordförande blef gym-
nastikdirektören fru Ester Wägner-Paulsson,

som tillsammans med fröken Signe Nilsson
skulle leda öfningarna.

Sedan dess ha öfningarna fortgått hvarje
vecka med afbrott för julferierna.

Vi ta en spårvagn en tisdagskväll och fara
ut till det lugna Wilmersdorf, där föreningen
har en gymnastiksals till sin disposition. En
efter en komma medlemmarna. Gymnas-
terna lite trötta, de ha kanske för en timme
sedan haft sin sista patient för dagen i en
rakt motsatt stadsdel af det stora Berlin, och
komma direkt från den till föreningen. Lek-
männen spända och förväntansfulla däremot.
De äro kanske tyskor och sätta mest af alla
värde på dessa kvällar, därför att de där få

för dem nya, och de gamla arbetshästarnas
drag tina upp i takt med armsträckningar
och sidvridningar och utfall. Så går timmen.
Säkert för fort, ty det dröjer ännu en god
stund innan man går in i afklädningsrummet.
Och när man byter ut gymnastikdräkten mot
sin tailor made, förbannar man i förbifarten
tyskarnas morgonfriskhet; man tänker på ett
halflamt Frau Kommerzienrat, som skall be-
handlas klockan 7 nästa morgon, nu är hon
half elfva och det är tre kvarts timmes väg
hem — —.

Det är verkligen svårt att hålla ihop en så
speciell förening i en världsstad, med dess
kolossala afstånd. Att det går är ett bevis
för att intresset är stort nog att besegra alla
hinder.

För en tid sedan höll föreningen sin första
uppvisning. Från den stora “Verein für Ver-
besserung der Frauenkleidung” kom nämli-
gen en inbjudan till föreningen att demon-
strera svensk gymnastik för ett publikt audi-
torium. Inbjudan antogs naturligtvis med
glädje, och nu vidtog ett energiskt arbete,
främst af de båda ledarinnorna, för att gallra
ut och öfva in en trupp, som kunde anses
fullt värdigt kunna representera Lings land.
Vid uppvisningen höll föreningens ordföran-
de ett anförande, där i korta drag redogjor-
des för de grunder som det Lingska systemet
hvilat på, de principer, efter hvilka en gym-
nastiklektion uppställes, de olika rörelsesla-
gen samt dessas anatomiska och fysiologi-
ska förutsättningar och följder. Särskildt
betonades det pedagogiska grunddraget i
svensk gymnastik, hvarigenom denna skiljer
sig från tyskarnas Turnen. Fru Wägner-
Paulssons föredrag konstaterade, utan direk-
ta jämförelser, blott genom att draga fram
den svenska gymnastikens vetenskapliga un-
derlag, där Turnen teoretiskt sväfvade i luf-
ten, Sveriges absoluta öfverlägsenhet öfver
Tyskland hvad beträffar gymnastik. Detta är
ganska välbehöfligt att säga ifrån, ty tys-
karna göra med sitt sämre system hvad vi
inte göra med vårt bättre, de drifva propa-
ganda. Så ha de så godt som eröfrat åt Tur-
nen hela Nordamerika genom att i New York
inrätta en stor gymnastikutbildningsanstalt,
där dock svenskarna borde varit de första
och främsta.

Efter den teoretiska framställningen kom
den praktiska tillämpningen. Under gymna-
stikdirektören Signe Nilssons ledning intå-
gade den lilla skaran i vackra ljusgråa dräk-
ter och utförde en normal svensk dagöfning.
De fristående rörelserna utfördes med pre-

Besvärjelse.

Af GUSTAF ULLMAN.

NU VILL JAG GLÖMMA ALLT, SOM
drupit

sitt lömska gift i lyckans skål,
som efter oss likt skuggan krupit
och listat sig intill ditt öra,
att du ej mera skulle höra
min kärleks troget heta vittnesmål.

Mot skuggan af förtvivlans stunder
ett minnes rosenskimmer står
af daggligt friska, soligt ljumma,
då vi och allt, af sällhet stumma,
förnummit livets helga under: —
all skapelsens och hjärtats vår!

Så all den skönhet, minnet gömmer,
jag manar fram som vålnad vän.
Den nalkas villigt, ler och drager.
Bedårad lyckans död jag glömmar. —
Vi gå i vårlig aftondager
de stilla vägar under gröna trån. —

KOSTYMER

för 5 kronor stycket är väl billigt? Sänd Eder
gamla smutsiga, nerfläckade kostym i och för ke-
misk tvätt och präsning till Örgryte Kemiska
Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir fö-
vånad öfver det goda resultatet.
Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder
Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kople-
och Tryckpapper
samt kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

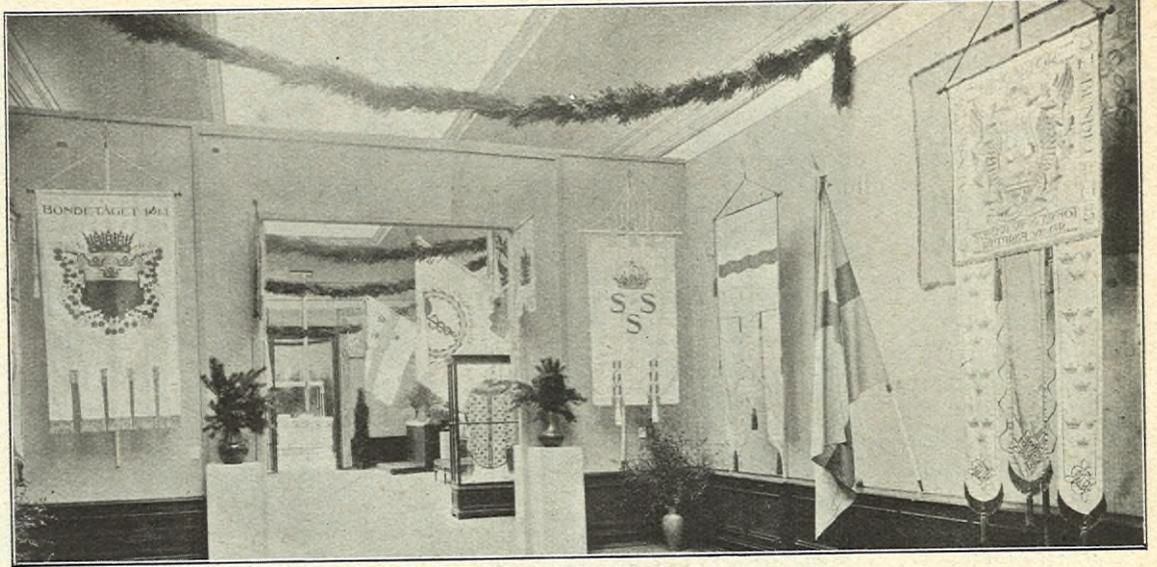
cision och måttfullhet. Man visade genom dem äfven den stora betydelsen för kroppens utveckling till sköna och harmoniska rörelser, hvarigenom den svenska gymnastiken skiljer sig från den tyska, där allt går med största möjliga hastighet, "im Ruck und Zuck", utan tanke på annat än den muskulösa kraftansträngningen. I redskapsrörelserna måste man något inskränka sig, men kunde dock visa karaktäristiska rörelser. Publiken, som hela tiden på sina program kunnat följa med uppvisningen och i korthet läsa om hvarje rörelses nytta och afsikt, afbröt ofta med starka applåder. Efter uppvisningens slut inbjöds föreningen att hålla ännu en uppvisning för Berlins gymnastiklärarinnor och gymnastikintresserade pedagoger.

Man kan verka för svensk gymnastik på två sätt. Det som är ganska vanligt och mycket ärofullt, det består i svenska stjärnturnéer till kongresser o. dyl., det andra går den motsatta vägen och är hittills ganska sällsynt — och ganska sträfsamt. — Den svenska kvinnliga gymnastikföreningen i Berlin är ett af de få exemplen. Man kunde tycka att dess nytta i en så stor stad vore lika med noll. Man kunde tro att den skulle helt drunkna. Man har rättighet att tro det. I en så mördande konkurrens, hvad kan väl en handfull kvinnor med ett ideell mål göra? Den svenska gymnastikföreningen i Berlin är emellertid icke lika med noll. Den har icke drunknat. Och den gör lite nytta för svensk gymnastik. Först och främst är den en föreningslänk för kollegerna och hjälper dem att hålla modet uppe. Men dessutom lefver den sitt lif bland tusentalen af de faktorer, som göra en världsstads lif, dem som man räknar med. Att en utländsk förening nått dit på ett halfår måste man uppskatta, äfven om man har ett så framstående program som svensk gymnastik till hjälp.

REG.

Föreningens ordförande och ledare gymnastikdirektörerna Ester Wägner-Paulsson och Signe Nilsson.

Liciums utställning på Konstakademien.

Mimmi Börjeson.

Agnes Branting.

Vårtextilen. Liciums tioårsjubileum.

EN BÄTTE HISTORIK öfver sin tioåriga verksamhet, än den utställning Licium i dagarna öppnat uppe å Konstakademien i

Stockholm, kan icke tänkas. Det har nämligen lyckats ledarinnorna att för denna jubileumsutställning få låna tillsammans en hel del af hvad Licium utfört under åren: från olika föreningar deras standar, från kyrkor öfver allt i landet deras paramenta, och från privatpersoner en del representativa textilsaker för hemmets prydnad. Utställningen har också blifvit verkligt imponerande, och i de stora salarna får hvar sak komma till sin rätt utan att trängas med andra.

I första ögonblicket tror man sig ha kommit in i en lifrustkammare, så många fanor och standar utveckla sin prakt för ens ögon. Där ses en hel del, dock knappast hälften, af de bondetågsstandar som Licium utförde. Dalarnas bondetågsfana, komponerad af Gustaf Ankarcrona, med motiv af gamla Leksandskläden tilldrar sig uppmärksamheten genom sin helt och hållet afstickande typ. Här hänga fanor tillhörande sångarförbund, skytteförbund, scoutkårer, studenationer, af de mest skilda slag, ytterst dyrbara, så väl som enklare men alla med Liciums kännetecken: en artistisk samtidigt som strängt sakkunnig komposition och ett utsökt utförande. Monteringen är alltid särskildt lyckad på Liciums standar.

Ett rum upptages af altarbeklädnader och skrudar: ett ljust brudaltare i hvitt och guld med en brudpäll af hvita spetsar, ett passionsaltare, dess motsats, med svart, violett och rött som de förhärskande färgerna och ett flertal andra. Utomordentligt vacker är den sydda spetsen till Kiruna kyrkas altarduk, där hela djurkretsen är inkomponerad. En nyhet, eller rättare sagdt ett mycket gammalt nu återupptaget bruk, är mässkjorta med halslin af hemväfdt linne och med handgjorda broderier. Fasonen afviker betydligt från den i allmänhet använda men lär ha vunnit prästernas gillande. Utomordentligt vackra mässkjortor och skrudar äro de som tillhöra Uppenbarelsekyrkan, komponerade af Ferdi-

mand Boberg. De äro konstverk, fullt jämförliga med det vackraste man får se af gammal paramentkonst. I ett rum utställas gardiner med spetsar och hålsöm, gobelänger, möbiltyger. Liciums främsta krafter utom ledarinnorna, fröken Agnes Branting och fru Mimmi Börjeson, äro fröken Sofia Gisberg, fru Lotten Zeinwoaldt-Kellgren, fröken Eivor Hedvall och fru Eva Janke-Björk.

Licium bär icke som andra af våra textilateljéer märke af en sträng skola, en enda förhärskande smakuppfattning. I gengäld ha de olika individualiteterna mera möjlighet att utveckla sig fritt, och omväxlingen är större. Ledningen kan lyckönskas till en fullt befastad framgång för egen del, och till att ha utträtt så mycket för den kyrkliga och heraldiska konstens höjande i vårt land.

För Baltiska utställningen rustar sig som så många andra Giöbels textilateljé. Den har färdigt en hel del vackra gardiner, dukar, kuddar, mattor, portiärer, spetsar, tyllbroderier och dylikt som i förväg visats för de intresserade stockholmskorna. De främsta konstnärliga krafterna äro intendenten Alf Wallander och fröken Ellen Ståhlbrand. Den senare har en utmärkt vacker flossamatta och några utsökt utförda broderier på tyll i svart och hvitt, en gammal teknik, som alltså kommit till heders igen.

En gammal välkänd institution, som i många år fyllt sin uppgift att lämna arbete åt privatpersoner, som behöfva kommersiellt utnyttja sin skicklighet i handarbete, är BIKUPAN. Man kan där få utsökt vackra och välgjorda arbeten af de mest skilda slag. Allt som hör till småbarns- och brudutstyrlar kan köpas och beställas där, dessutom kragar, jaboter, isättningar och sådant, som är den moderna toalettens tillbehör, och som måste vara äkta och handgjordt för att duga. Sitt lyxbegär i fråga om vackert duktyg med spetsar och broderier kan man också tillfredsställa där.

För hudens vård och ansiktets skönhet
CREME SIMON J. SIMON, PARIS.

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

SMYCKEN

Kr. 1 till 20 000 Kr.

Praktikatalog, ringmått gratis.

KUNGL. HOFJUVELERARE.

JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19-21.

“Kvinnornas

NMÄLNINGS-tiden för deltagande i Kvinnornas flaggvecka har nu utlupit, och detta nummers datum betecknar "flaggveckans" sista dag.

Vi hade från flera håll mottagit bevis på, att man ansåg uppslaget godt och dess syfte i hög grad värdt att behjälta. Man bekräftade allmänt riktheten af vårt påstående, att flaggan hos oss var allt för litet känd och kär, man sade sig dela vår förhoppning, att stunden nu vore inne att söka få ut den blågula duken till de hundratusentals svenska hemmen. Men det visade sig tyvärr, att när det gällde att öfvergå från ord till handling, då var det helt få, som kunde bringa det därhän. Vi ha uppriktigt sagt i detta fall missträknat oss på de svenska kvinnornas intresse och energi.

Hvilka orsakerna kunna vara till att de denna gång icke gripits af det vackra syftet, vilja vi icke närmare undersöka. Vi tro gärna att skälet är det, som från ett par håll framhållits för oss, nämligen att kvinnornas tid och offervillighet just nu tagits så starkt i anspråk af de insamlingar, som igångsatts för försvarsändamål och de nya kvinnoförningar i fosterländska syften, som på senaste tiden bildats. Vi vilja endast hoppas, det tanken att med en kraftig gemensam ansträngning söka bringa vår flagga på dess rätta hedersplats icke må falla i glömska, fast den nu ej bar den frukt, vi väntat, i handling.

Vi öfvergå nu emellertid till att redogöra för de anmälda deltagarna i flaggveckan.

Först nämna vi då fru Karin Holmström, Lindorna, Skattungbyn, som gifvit ett vackert prof på sitt fosterländska hjärte-lag, när hon uttrycker sin önskan att deltaga, "fast jag är ensam här på orten".

Vidare har ingått anmälan från ett flagglag i Vaksala socken, Uppland, hvars ledarinna är fru Sigrid Melin och öfriga ledamöter fruarna Hedvig Rydeberg, Anna Laurén, Emma Snejdquist, Lotten Wirén, Maja Nilsson och Erica Hellström samt frökornarna Nanna Forstén, Anna Nordkvist, Selma Molin och Maria Ericson.

Ett lysande undantag från den allmänna likgiltigheten bildar Dalsland, där genom fru Agnes von Platen, född Wessel, Halängen, Dalskog, ett ställigt antal deltagare i flaggveckan anmält sig. Alla äro emellertid icke arbetande medlemmar, en stor del utgöres af intresserade personer, hvilka kontant bidragit till inköp af material för arbetet. Vi meddela dem här nedan enligt den af fru v. Platen insända förteckningen:

1:sta flagglaget:

från Högsäter: H. Larsson, L. Lundblom, S. Jansson, A. Olsson, J. Aronsson, E. v. Schneidern, L. Raäng, A. Johansson, T. Helldén, F. Ericsson, M. Helldén, J. E. Johansson, M. & H. Setterblad, O. Ekelund, E. Forsmarker, E. Andersson, H. Andersson, H. Johansson, C. Sandberg, A. Olsson, A. Frid, J. Pettersson, J. A. Magnusson, gossarne Ragnar och Karl, C. Westlund, M. Westlund, I. Westergård, M. Westergård, J. Andersson, E. Larsson, B. Johansson, M. Flink, A. Hertz, S.

Idun flaggvecka“.

Jacobi, S. Zachrisson, A. Johansson, A. Lindqvist, L. Johansson, Hjelmquist, A. Lindblom, K. Eliason, J. R. Edgren, A. Boding, E. Persson, S. Jonasson, B. Andersson, E. Johansson, C. Elisson, Th. Jakobsson, A. Eriksson, H. Eriksson, H. Eriksson, H. E. Johansson, J. P. Johansson, A. Kraft.

Från Lerdal: M. Edner, S. Bodell, L. Bodell, T. Jansson, A. Karlsson, E. Lervina, J. Augustson, M. Johansson, J. Johansson, A. Johansson, B. Jansson, L. Lindquist, L. Andersson, B. K. Andersson, L. Jansson, M. Kristoffersson, B. K. Amundsson, K. Andersson, A. Andersson, M. K. Olsson, S. Amundsson, J. Svensson, B. Johansson, L. Edwardsson, H. Augustson, L. Jansson, D. Karlsson, H. Johansson, A. Gudmundsson, B. K. Eliasson.

2:dra flagglaget.

Från Ed: Ch. Ohrström, Wikstrand, E. Bågenholm, E. Ligner, B. F., K. Andersson, A. Hedrén, A. Sjöholm, V. Lindholm, A. Lindborg.

3:dje flagglaget.

Från olika socknar: E. Wittrock, S. Wirstrand, A. Lundgren, A. & O. Ulrikson, E. Åkerman, K. Halme, A. Lundgren, S. Norén, M. Ohlsson, D. Kjellin, C. Olsson, G. & H. Andersson, E. Landin, H. Ryrfelt, Fr. Hedström, M. Nilsson, S. Modin, W. Johansson, Th. Jacobsson, A. Brand, E. Larsson, H. Ericsson, E. Falk, M. Lindström, S. Arwidson, J. A. Löfström, A. Bergman, V. Bergman, A. Ellingsson.

4:de flagglaget.

Från olika socknar: H. Lindström, A. Hellgren, M. Hellstadius, S. Svensson, G. Lindwall, I. Hedblad, A. Larsson, S. Gustafsson, L. Erfass, I. Fischer, H. Ruthberg, H. Runborg, A. Ugglå, A. Dahlborg, H. Lindblad, A. Tausson, A. v. Platen, H. Forsberg.

5:te flagglaget.

Från olika socknar: H. Olsson, B. Jacobsson, L. Ekman, H. Isaksson, M. Johansson, S. Svensson, E. Andrén, Fr. Carlsson.

6:te flagglaget.

Från olika socknar: S. Jansson, S. Jonsson, K. Larsson, S. Karlsson, A. Karlsson, A. Johansson, W. Johansson, A. O. Nilsson, L. v. Schneidern, A. Karlsson, K. Ahlberg, M. Lundgren, L. Lundgren, S. Holm, F. Olsson, H. Larsson, S. Larsson, A. Svensson, S. Bergfeldt, I. Björck, E. Halling, E. Halling, A. R. Jansson, Th. Olsson, A. Deshayes, B. Andersson, E. Wallerth, E. Larsson, H. Ahlin, Okänd, A. Ahlin, A. Ahlin, N. Ahlin, L. Jansson, L. Jansson, H. Erfass, A. Olsson, H. Henriksson, M. Carlquist, I. L. Höglund, H. Kjellman, Törnquist, M. Andersson, A. Nilsson.

Den hela landet omfattande ideella täfling, som Idun tänkte sig, då "flaggveckan" först utlystes och "hedersdiplomen" åt de tio framgångsrikaste lagen utfästes, kan således nu icke komma till stånd. I dess ställe är det vår afsikt att till samtliga här ofvan nämnda deltagare som ett minne af deras ädla nit, efter flaggveckans avslutande och resultatets delgifvande, öfversända det utlovade hedersdiplomet. Ty sannerligen, de hafva gjort sig väl förtjänta af att hedras!

Stora Gatans löjtnant.

Af OVE EKELUND.

DET VAR SVAJ I HANS GANG, och sitt hufvud bar han högt, ty han var underlöjtnant och hade tvåtusenettthundra femton kronor om året.

Det var inte mycket: det räckte nätt och jämnt till spelskulder, men han hade en fät pappa, som hjälpte sin älskade son när det knep, och det gjorde det ganska ofta.

Och hvar morgon gick herr löjtnanten Stora Gatans fram med sabelskrammel och sporrars klirr. Och solen lyste om sommaren, och om vintern sken snön och Stora Gatans alla lyktor, och det var väl åtminstone femton, så där var alltid ljus öfver hans gång och klockors klang öfver hans hufvud.

Och alltid sa tyghandlaren på hörnet: Nu går löjtnanten ut på sin morgonridt. Å Gud, hvilken karl! Det sista ökade han på med, när knektstegen kommo hans två dammiga rutor att skramla.

— Å Gud, hvilken karl! sa tyghandlaren på hörnet. Och de orden såg löjtnanten på alla mötandes läppar, de sväfvade som blommor framför honom och gjorde hans steg lätta och dansande som en ängels eller ett barns. Och de orden kvittrade också telefonträdarnas sparfvar, de hade väl ingenting annat att göra, de arma djuren.

Och i fönstren glodde Stora Gatans alla pigor: Å Gud, hvilken karl!

Men löjtnanten log som en gud och skramlade med sabeln och klang med sporrarna och rätade ryggen, redan förut så rak, så rak.

Utänför frisørsalongen hälsade han litet förströdt på barberaren, som stod på trappan och liftade upp i himlen efter kunder. Och denne nyttige medborgare vek sig, som en uppblåst gummigubbe, när luften tar slut.

Men löjtnanten gick vidare. Vid Stadshotellet nickade han faderligt och snällt åt fröken Maj och fröken Lisa och de andra fina damerna, som hängde öfver giftermålsannonserna och "den blåklädda dam som — —" etc. i "Dagens Nyheter". Och de gånge honom ögon, milda som turturdufvors, då han skramlade förbi.

Men på torget stramade han till och gjorde en honnör, så stel och kall som en honnör skall vara. Ty där mötte han fabrikör Pump, och han hade, som alla fabrikörer och annat folk på —örer i detta goda land, en skön dotter och en väl försedd kassa. Och han drömde om den dagen, då han skulle få trycka Vasaorden, oförvillighetens symbol på sitt bröst, och löjtnanten först i sina egna små tjocka uppkomlingsarmar, kallande honom "kära Karl", och sedan i dotterns.

Och så skedde det hvar morgon. Löjtnanten kom och sken och klirrade, och Stora Gatans människor gapade, ty han var stadens ende löjtnant, och att se honom gå förbi var morgonens händelse.

Men en dag kom han inte, och då blef det ett undrande och en bestörtning. Tills det var någon, som gaf besked: löjtnanten hade rest utrikes af okänd anledning.

I hela sju månader var han borta: han var alltså en ganska egendomlig löjtnant!

Tyghandlaren hade inte honom att stå och fitta efter om mornarna, inte heller barberaren. Fabrikören slutade småningom upp med sin vana att på torget, där han hvar morgon mött löjtnanten, dra in magen och skjuta ut bröstet, och flickorna i Stadshotellets fönster sofvo en sju månader lång vintersömn öfver "Dagens Nyheter".

Kobb's Hongkong Thé

är den mest omtyckta thédryck.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

Bomullstyger

till Klädningar o. Dräkter

Hvita klädningstyger o. Broderade klädningar. Prover sändas franko.

4 St. Nygatan. **Österlund & Andersons A.-B.** 11 Hötorget. STOCKHOLM.

Men han kom tillbaka en dag, han kom tillbaka en dag!

Då var det sol öfver den nya, hvita snön: det stod som en bolmande rök af köld öfver åsarna, och det sjöng i stadens tolf telefon-trådar.

Och då var inte herr löjtnanten ensam längre! Ty vid hans sida och stödd på hans manliga arm böljade en liten ultramodern kvinnovarelse i skunk och flor och plymers vaj och små, små damaskklädda Askungs-fötter.

Å kors i Herrans namn! Tyghandlaren dunkade hufvudet i väggen och skrek något, som kan liknas vid stormens dån, vid en kalkons hväsning, vid hvad som helst utom en människas, ett Guds belätes ord. Och barberaren blef så till sig, att han bara gick in och stängde dörren efter sig med dubbla slag.

— Ja, kors i Herrans namn! tänkte också fabrikör Pump i sin gränslösa förvåning, som han visade genom att skjuta ut magen och dra in bröstet i stället för tvärt om. Där-fyll glömde han hälsa.

Fröken Maj och fröken Lisa och de andra fina damerna refvo lidningen sönder i små, små bitar och strödde dem för vinden, till himmelens fåglar att använda sig af, och lilla fröken Pump, som satt i fönstret och såg på eländet, grät stora, bittra tårar.

Men icke förty, eller kanske just därför, log löjtnanten med hela sin sunda, hvita mun och tryckte än hårdare den lilla utländska kvinnans arm. Och solen slog upp en strålände bred väg framför deras fötter, och allt var för dem frid och fröjd och harpolek.

Och nu var herr löjtnanten inte ensam längre på sina morgonpromenader: den lilla utländska damen följde honom öfverallt, så att där han var, där var ock hon tätt invid hans sida.

Och Stora Gatans människor gapade, ty inte nog med denna aningsfulla och hemska början: nu följde händelserna efter hvarandra, precis som ankor, när de gå i rad, så det var rent gräsligt att bara tänka på det!

Rätt som det var stod löjtnanten inför altaret med den exotiska kvinnovarelsen vid sin sida och en svart och hvit präst lyste välsignelsen öfver Karl Rosensskog och ett annat namn, som ingen af de gapande människorna kunde säga efter, men det lät som vindens brus genom trädskronorna, tyckte lilla fröken Pump, som satt längst bort i kyrkan för att dölja sin förnedring.

Och i bänkarna gapade Stora Gatans alla människor, det hade de nu en gång inte så särdeles svårt för. Så mangrant voro de samlade som om det gällt en lifssak för dem alla.

Barberaren satt längst fram på första bänken. Han hade klippt och rakat löjtnanten på morgonen, och nu njöt han af sin händers blanka verk. Bakom honom och kikande öfver hans axel satt tyghandlaren. Han hade stängt sin affär, och han gaf då och då ifrån sig ett underligt läte, som omöjligt kan uttryckas i ord, men det lät mycket, mycket illa och störde andakten betydligt. Och litet till vänster om dem sutto tre fina damer: fröken Maj, fröken Lisa och en till, som var så fruktansvärdt fin, att hon inte ens hade något namn. Fabrikören satt naturligtvis bredvid sin dotter, men det egen-domliga med honom var, att han var blå i ansiktet och stönade högt.

Och Stora Gatans alla andra människor fyllde återstoden af kyrkan: de sutto och stodo öfverallt, och Gud vet, om de inte

lågo till sängs också i bänkarna! Där fanns åtminstone inte plats för den allra tunnaste lilla vegetarian.

Och orgeln spelade, och den svarta och hvita prästen sa allt, som var hans skyldighet att säga, och litet till. Men löjtnanten sken af lycka och stolhet och kosmetik, och så gjorde ock den lilla utländska frun — ty hon var fru nu, herregud! — med undantag för kosmetiken förstås.

På läktaren spelade fyra pionröda musikanter Ulfåsamarschen, men det var just ingen, som uppfattade melodien. Ty det lät ibland som en brandkår, ibland som "Fjäriln vingad syns på Haga", ibland som Svenska Kyrkans bön i svår missväxt.

När allt var öfver, när råttorna återtagit sitt afbrutna förstörelsearbete i orgelpiporna, när kyrkvaktaren och de pionröda musikanterna undfått sina gärningars lön och vandraat hem genom den ljusnande majnatten att stärka sina odödliga själar med korn och öl och annan nyttig näring — då följde Stora Gatans människor löjtnanten och hans brud till deras nya hem utanför staden.

I samlad skara ledsagade de dem ut ur kyrkan, de sprungo som vilda djur efter vagnen, och när de kommit fram, kastade de risgryn, skor och annat husgeråd på de båda, som nu icke längre voro tu, utan ett kött.

En toffel, som barberaren kastade med hela sin inneboende våldsamma kraft, träffade i misshugg fabrikör Pump rakt i nacken, hvarpå de båda herrarna uttryckte sitt ömsesidiga, djupt kända förakt.

In i förstugan följde folkhopen efter; allra ifrigast var barberaren, han var ett godt stycke uppe i trapporna.

Men löjtnanten tog sin utkorade med sig och smällde dörren i lås midt för näsan på dem alla. Och då gick hvar och en hem till sig lugnt och stilla, som det anstår svenska män och kvinnor. Och sen var det inte mer med det bröllopet.

Dagen därpå gick löjtnanten sin vanliga promenad ut till ridhuset, men då följde honom hans fru. Likaså dagen därpå och alla dagar under hela det långa välsignade året.

Men småningom mattades Stora Gatans intresse för den gudomliga karlen. Flickorna på stadshotellet, herr och fröken Pump och många andra hade intet mer att hoppas af honom, och de sökte glömma honom, som man söker glömma en dröm, som lofvat en guld och gröna skogar, men om hvilken man vet, att den aldrig kan gå i uppfyllelse. Det var till slut bara tyghandlaren och barberaren, som sågo efter honom och henne, när de kommo.

Och jorden vände sig, och ett år gick, och en vacker dag var det tre. Den tredje var ett litet nyfödd löjtnantsämne, som drogs med i vagn på morgonpromenaderna. Och de tre människorna voro så lyckliga, som tre människor kunna vara, när lifvet leker för dem och ungdomen varar.

Men jorden vände sig, och ännu ett år gick, och så en dag kom plötsligt ormen in i paradiset's lustgård. Stora Gatans människor visste inte hur det hade gått till, men en vacker dag var det unga parets anhållan om skilsmässa bifallen. Den utländska frun reste sin väg genast, men i all stillhet, och barnet fick löjtnanten behålla.

Och efter detta var det med ens slut med honom. Slut på en gång också med den käcka, dansande gången, det soliga leendet och den gudomliga ungdomen.

Och nu började man att tala om honom igen och titta efter honom på Stora Gatan,

men utan medlidande, ty sådan är nu en gång världen. Visste vi inte det, sa man, anade vi inte våld och argan list, trodde vi inte att det skulle gå så! "Kan något godt komma utaf juda och något stort" etc. Det är rätt åt löjtnanten, han har fått sitt straff, han har sannerligen lidit sina gärningars lön!

Allt gråare i hyn blir löjtnanten för hvarje dag, som går, ty han sörjer sin hustru och sitt öde mer än någon anar. Fullständigt knäckt har han blifvit af det här. För honom finns intet mer att hoppas på, att vänta, att tro. Han vet det, men han biter inte sina hvita tänder samman och tar nya tag, ty så hjälplöst krossad är han verkligen.

Och så har han blifvit sjuk också, friska karlen, det är visst något åt lungorna, han kommer att tyna bort, säger Stora Gatans människor. Barnet har han skickat bort till en gammal faster, han kan inte sköta det själf, och helst vill han också ensam vänta på undret.

Och när en dag döden kommer till honom, när den stora svarta vagnen med svarta hästarna kör fram till hans hus och hämtar honom bort, då följer honom Stora Gatans alla människor.

Ute på kyrkogården läser den svarthvita prästen, som gjort det så ofta, att han kan alltsammans utantill. Ett ensamt löf singlar till ro med löjtnanten i grafven, och här och där snyfta de böjda och svarta människorna.

De äro alla församlade: barberaren, tyghandlaren, herr och fröken Pump, fröken Maj och fröken Lisa och många andra af Stora Gatans människor. Men inte fru Pump, ty det var många Herrans år sen hon blef en liten ängel med små, hvita vingar på ryggen och klockklangsröst.

Barberaren håller hatten sträckt framför sig och de som står bakom, läsa texten på svettremmens visittkort. E. A. Lampa frisör, Hönköping, står där med skönt snirklade bokstäfver.

Nu säger prästen amen och de styfva, höga hattarna smälla mot skallarna.

Det var i alla fall en Herrans karl! säger tyghandlaren till barberaren, och v a r e g e n löjtnant var han!

När allt är slut, gå de hem tysta och allvarliga, som de gjorde efter bröllopet.

Men då är det i alla fall någonting, som är borta för dem, något, som de mistat och minns. Och som de tänka på hvar dag, många år af det långa, kanske alltför långa lifvet.

Fjärran.

AF ANNA LENA ELGSTRÖM.

(Forts. och slut.)

MEN EFTER DENNA STUND, DA HON varit honom så nära — liksom alldeles intill den hemlighetsfulla mur, hvilken alltid skilde dem åt — blef hennes längtan ännu större. Hon kunde icke längre fatta eller känna något annat än den — hur den växte och växte likt en frätande skada, tills hennes kropp förtorkades af den som ett papper kastadt i en brinnande ugn och hon till slut icke tyckte sig kunna orka med en dag till. Då beslöt hon — så lugnt som om det varit det enda hon haft att göra — att döda sig själf för att få se honom vid sin dödsbädd. Hon visste genom en af hans lärjungar hvar han befann sig — i den lilla stad, hvars torn hon såg skynta likt silfverpilar ur bergens blåa moln. Hon sände honom ett bref dit — skrifvet som på sjukbädden — en döendes klagorop. Och hon var också

Pellerins Växt-Margarin

ersätter det finaste mejerismör.

Bästa, drygaste och hållbaraste fabrikatet.

Gerda Fryckberg †.

döende. Hon hade i största hemlighet skaffat sig ett gift — ett långsamt verkande men ofelbart dödande medel och var beredd att använda det i samma stund hon fått ett jakande svar på sin bön att han måtte komma till henne i hennes nöd. Eftersom hon icke fick se honom i lifvet och icke efter döden, ville hon göra sin dödsstund så lång och smärtfylld som möjligt för att desto längre och hårdare få hålla hans hand i sin. — "Gör mig denna enda och sista tjänst! Jag har aldrig förr bedt dig om någon", hade hon skrivit. Men han gjorde det icke, sände icke ens något svar. Längre väntade hon och spejade efter honom i töcknet kring floden, hvarifrån han skulle komma, men till slut uppgaf hon hoppet. Och då stannade hon kvar i lifvet. I det fanns ju dock en möjlighet att få höra från honom och tjäna honom, men i döden ingen. Bara därför, ty annars skulle hon gärna velat dö — hon var knappast längre rädd — var allt för trött för det — längtade blott efter att få lägga sig ned och aldrig mer stiga upp — ligga stilla och intet vänta, veta eller känna, — endast icke vara mer.

Men alltid slutade alla sådana tankar med att hon åter segt och tåligt böjde sitt hufvud under dagarnas ok i sin enda och sista tröst. Det var för sin kärlek hon led — sin fattiga, förkastade, förbannade kärlek — men kärlek till honom. Det var för hans fot — i ett offer till honom hon lade ner all sin smärta, sin afund och all sin längtan, som en tribut — en arm, stolt och trotsig gåfva.

Icke långt därefter kom också en dag, då hon mycket gladdes öfver att hon öfvervunnit frestelsen. Ty då — vid pass ett år efter sitt eget bref till honom — fick hon ett af hans sällsynna budskap.

— "Käraste Kristi brud och genom hans kärlek också min", skref han. "Hans heliga frid vare med dig och han göre dig till sin trogna tjänarinna, uppfyllande ditt arma hjärta med sin nåd. Jag har mottagit ditt bref, hvars underrättelse om din sjukdom gjorde mig mycket sorgsen. Men jag har anbefallt dig i Guds hand, ty jag kan icke mera taga min från plögen — jag vägar icke — vid den måste jag stanna tills jag stupar i fåran. Men jag beder för dig och skall fortfara att göra det. Vi äro nu i (här var namnet utstruket) och befinna oss i ett förnämt hus, där man bevisar oss mycken aktning. Om jag icke ville se dig skulle jag ha frid och ro, men Gud skall höra min bön och snart släcka äfven detta begär, där-om är jag förvissad.

Genom Pietro d'Andrea har jag hört att du tagit hand om den fattiga familj jag bad honom anbefalla dig. Det var rätt gjort och har du några pengar kvar, kan du lämna dem till syster Katarina i Santa Maria Novella, hvilken liksom du hjälper mig mycket i mina verk. Hälsa henne från en broder i Kristo och var själf hälsad, kära syster, af Kristi övriga tjänare, Filippo Tagliari."

Detta var det sista Mona Lapa hörde från den som varit hennes make. Hon fick aldrig veta hur det sedan gick honom och ingen annan tycktes heller ha reda på det. Han kanske gick i kloster — han kanske blef dödad — ingen vet det. Men Mona Lapa förmådde aldrig tro på hans död. Hon själf lefde länge — väl mest därför.

Ännu 25 år efter hans försvinnande syntes hon i sitt fönster, spejande mot horisonten, hopsjunken, utmattad men sorgset modig, likt en gammal vaktpost, som man glömt att aflösa — ensam på en öfvergifven

EN LITEN TELNING har börjat spira upp och leta väg för sitt unga lif mot solen. Ligger du hinder och tyngder på, så blir den missformad och förkrumpt; stänger du ute ljus och luft, så blir den blek, kraftlös och tynande. Men gif det spirande sina bästa bevingelser, möt det med sol, gif det utrymme och näring, så skall lifvets rikedom och kraft uppenbara sig i det lefvandes utveckling med

sina tusenfaldiga former och färger.

Måste man icke känna ungefär detta, när man ser en lekplats eller skolgård fylld af brokiga, lifliga flickebarn? De äro, som Topelius kallar dem, "blott fattiga barn och små; som blommor på lifvets stig." Ja, de äro så lika blommor i sin skiftande mångfald och sin späda, löftesrika brodd. Hvad skall möta dem under växandets rika, men viktiga skeden? Karghet och köld — eller flärd och smicker? Hvem fyller det begärliga sinnet, den unga hungrande fantasien, det vaknande krafvet på vetande om världens företeelser och lagar? Hvem leder viljan till fasthet i det rätta? Hvem gifver åt samvetet väckande, heliga impulser? Hemmet, det goda hemmet. Men nu måste tyvärr i denna sjudande tidsålder barnet fostras i två hem. Den svenska flickskolan har vågat åtaga sig en dryg och ansvarsfull andel i det svenska kvinnosläktets fostran.

Så är det i sanning en stor lifsgärning att vårda barnasjalar under det till synes enformiga och banala skolarbetet; ty barnaårens infryck sätta de djupaste märkena i vårt sjäslif. Sjukvårdens uppoffrande utöfvarinnor börja få sitt varma erkännande af samtiden; de som vårda och hägna "blommorna på lifvets stig" under hälsans ljusa fider böra också hedras och tackas. Därför skall en minnesruna här ägnas åt en sådan vårdarinna, hvars lifsarbete afslöts efter en tids hjärtlidande den 17 april detta år. Lärarinnan vid Uppsala högre elementarläroverk och gymnasium för flickor Gerda Fryckberg hade med sällsynt utpräglade anlag för lärarinnekallet erhållit en personlig utbildning, som af henne danade en lärarinna "af Guds nåde". All hennes undervisning präglades af reda, lugn och fasthet, oafslätligt öfvande till samvetsgrant arbete och klart omdöme, ty den var framför allt annat anlagd från uppfostrande synpunkter. Hela hennes arbete uppbars af en varm kärlek till hvarje särskild lärjunge och af arbetsglädjen att få ge de unga en inblick i naturens och historiens värld. Besjälad af den varmaste kärlek till naturen hade hon gåfvan att skärpa lärjungarnas iakttagelseförmåga så väl som att väcka dem till beundran för det fina och underbara i växt- och djurvärld. I klara och skarpa konturer tecknade hon historiens händelser och personer på ett sätt som gjorde dem nästan oförgätliga, och få voro väl de lärjungar, som kunde förbli oberörda af hennes tändande fosterlandskärlek. I "hennes klass" dekorerades vid alla lämpliga tillfällen med svenska flaggan. Hennes nu avslutade arbete har helt visst varit en fosterländsk lifsgärning af djupt och vidtgående värde. Ty hvem skall tolka hur mycket det betydde för vårt lands kommande generationer, att hon under tjugusju år oafslätligt och målmedvetet i barnasinnen sättn frön till sanningskärlek och omullig rättrådighet, till plikttröhet och själföfvervinnelse, till flärdlöshet och ordning, till praktisk duglighet såväl som till gudsfruktan, fosterlandskärlek och idealism?

Höjd af blommor, följd af kärlekens och saknadens tårar, men ock af unga hjärtans tacksamhet och goda föresatser, hvilat hon nu i Uppsala kyrkogård. Hennes verk, liksom hennes minne, skall lefva i välsignelse.

A. S.

skans. Långt efter sedan alla andra, äfven hans lärjungar, glömt honom, väntade hon honom tillbaka och hvar morgon hoppades hon att innan aftonen få se honom komma ridande uppför sluttningen till sitt hus, som den där ödesdigra gången, och stiga af nedanför henne, böjande sitt älskade, svarla hufvud till hälsning. Och då aftonen kommit

utan honom, stod hon till sent på natten i sitt fönster och tittade mot flodens krökning, där den glänste likt en silfverväg rakt in i den mörka natthimlen. Fast till slut förstod hon ju att det nog icke var han utan döden, som skulle hinna först.

Då kunde det hända henne att krypa hop af förfäran och gömma sitt ansikte i händerna för att slippa se den väldiga, mörka rymden. I den, tänkte hon, måste hon ju ut — ut i den ofattliga oändligheten.

Och hon hade ingenstädes att gå — visste ingenting — var ingenting. Allt hade hon ju gifvit bort. För att få honom — få behålla honom. Men då log hon — som alltid sedan afskedsstunden — visare och sorgsnare ju äldre hon blef. Nu förstod hon hur lifet hon vetat — hur fåvitsk hon varit, då hon trott att så kunde ske. Ty hur skulle man kunna äga något, som icke fanns?

För en människas själ fanns endast hennes ensamma evighet. Det hade han förstätt för länge sedan. Men hon — . Icke förrän det var för sent — förrän hon förlösat sig själf i dåraktig kamp och vansinnigt hopp. Dock — alltid reste sig då hennes okufliga hjärta. Hon lyfte sina händer och öppnade sina ögon, hvilka lyste osläckliga af kärlek till de eviga stjärnorna.

Dåraktigt — vansinnigt — Måhända... Må vara!

Hon ångrade icke. Hon vredgades icke. Hon välsignade än en gång på det gamla sättet främlingen, som tagit allt.

Tack för att hon fått gifva. Tack för att hon fått välsigna.

Hon var också en människa — men det brydde hon sig icke om. Hon hade bara ett lif — det var sant — men om hon haft ett till skulle hon kastat äfven det i stoffet för honom att trampa på, då han gick till sina höga rymder, och stått kvar i sin ousägliga fattigdom och välsignat honom med sin arma välsignelse — som hon gjorde nu.

Ty hon älskade honom.

Stilla stod hon där och hviskade det om och om igen ut i natten med blicken och tanken förlorade i dess dunkla djup.

— Hvar var hon i det — — ack, för långt borta att nås af hennes röst — fjärran i gränslösheten — för fjärran att minnas den hemlighet som varit hans lif...

En blek, liten stjärna föll. Så skulle väl också hon snart försvinna och aldrig mera återfinna något... Hvarför? Hvarför då allt?

Nej, hvarför räckte icke — räckte någonting? Hennes skumma, gamla ögon liksom brusto af andran — alla hennes tankar sjönko darrande ned. Men till slut — gråtande, döende, triumferande — öppnade hon saktat sin lilla famn mot den stora rymden.

Det var hennes svar — det enda som räckte — som var lika stort som frågan — kärlek, famlande, tålig, öfvervinnelig, genom glömska och förintelse ut i det oupphinneliga, för evigt dolda, — kärlek utan mål nu och så utan gräns.

Hennes svar — liksom det måste vara allas.

Men förstod hon att det också var hennes evighet? Kanske inte.

Dock — ehvad hon begrep eller ej, så gjorde hon omsider det alla människor, kloka eller enfaldiga, rädda eller modiga, försödade eller oförsonade, måste göra — dog.

Och då betyder allt det andra icke så mycket. Det är för resten så länge sedan — så länge som om det aldrig varit.

KONSTFLITEN, Göteborg.

Möbler, konstnärligt vackra, praktiska, hållbara.

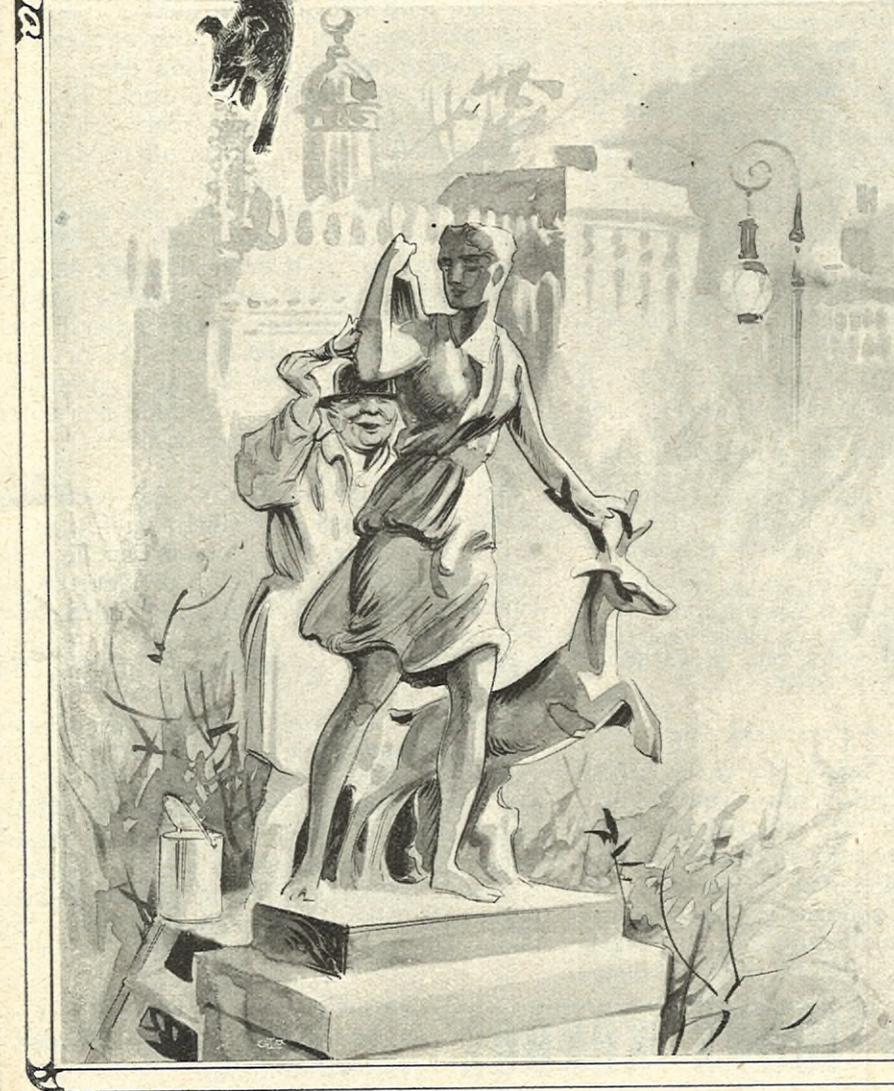
Kostnadsförslag på begäran.

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. - - - -

På mindre än 2 år har den utgått i öfver 25,000 ex. - Pris: Kr. 5:50 inb.

JAG HAR ETT PAR GÅNGER i mitt lif rest våren till mötes i Frankrike och Italien. Men på de senare åren har jag nöjt mig med att möta den i biskop Absalons gamla stad, det lefnadsglada Köpenhamn, kontinentens tröskel.

Det har naturligtvis varit utanför det af alla stockholmare så gärna uppsökta Hôtel Bristol, jag först varnsnat kastanjens lilla ljusgröna flamma — sommarens tillbedjansvärda förebud.

Då jag först kommit ha kastanjeträden, som i början af juni bära röda blommor, stått svarta och nakna, i längtan efter regnet, solen och sunnanvinden. Men så har regnet plötsligt infunnit sig en ljum aprilnatt, solen morgonen därpå och som genom ett trollslag har kastanjen lyst af fetgula knoppar.

Och dagen efter kunde man läsa i "Politiken":

"Bristol aabnede i gaar for alvor sin Fortovskafé."

Det är ett alldeles osvikligt tecken på att våren gjort sitt infåg i det lus-

Vår i Köpenhamn. Originalteckningar för Idun af Gunnar Widholm. 1. Köpenhamnskan på cykel. Motiv från Gammelstrand. 2. Vårussningar i Ti-

lunz

KÖPENHAMN.
IDUN AF
DANIEL FALLSTRÖM.

figa Köpenhamn, som inte begär bättre än att få krypa ut ur vinterplaggen, andas frisk vårluft och sola sig ute på Langelinje.

Annå några dagar — ibland är man då redan inne i början af maj — och "Politiken" underrättar köpenhamnarne om att "Bögen er sprunget ud i Dyrehaven".

Det är det stora, med spänning afvaktade ögonblicket.

Från den stunden förvandlas köpenhamnarna till stora barn. De berusa sig af en enda stor lidelse, i hvilken allt annat drunknar: s k o g e n. Deras enda åtrå är att få komma ut i den och komma hem till staden igen i den underbara vårskymningen med händerna fulla af nyutsprucket boklöf.

Jag har sällan sett våren — eller kanske snarare försommaren — så gå en hufvudstadsbefolkning i blodet. Hela Köpenhamn går i full feber. Och denna forfar att stiga ända tills Tivoli öppnat sina portar. Det är vårsäsongens andra stora tilldragelse. Och så har det nu

voli. 3. Kring Odlefontänen framför Rådhuset. I bakgrunden Hôtel Bristol 4. Författaren dekoreras med årets "vårblomma". 5. Tre gracer på Langelinje.

varit i mansåldrar och lär väl äfven komma att bli det framdeles.

Men de som inte rosa vårmärknaden äro teatrarna. För "Skoven" glömma köpenhamnarna helt och hållet teatern, deras annars så bortskämda älsklingsbarn. Så snart bokskogen löfvats, kommer den röda lyktan sällan ut. Teatrarna få spela för halfva hus, och skådespelarna sveffas och pusta. Men när ridån väl har fallit för allra sista gången kasta de sig med nyfänd energi in på att spela friluftsteater ute i Ulvedalene eller att filma i Köpenhamns vackra omgifningar. Våren sätter blodet i farten på litet hvar.

Den sätter äfven cyklarna i farten. Köpenhamnarna kalla nu mera gärna sin stad "de vackra tornens stad". Men de kunde med lika stort skäl kalla den "cyklarnas". Ty ingenstädes i världen får man väl se cyklar i så stor utsträckning begagnas som forskaffningsmedel som i Köpenhamn. Det är asfalten och de platta vägarna, som göra det. Jag tror hvar enda ung, blomstrande köpenhamnska är född med cykel. Står man tidigt en morgon uppe i ett af "Bristols" fönster och ser ut öfver den väldiga dansbana, som kallas Rådhusplatsen, blir man häpen öfver att se den massa unga damer, som från Vestfæbro cykla in på Fredriksbergs gade och upp åt Nørrevold. Det är en hel kavalkad. Och inte en af de fulaste. Köpenhamnskan är i ovanligt hög grad sadelfast. Hon har antagligen ärfvt skickligheten att cykla efter sin mamma, och med denna talang förenar hon äfven den formernas smidighet, som gör det till ett nöje att se en ung köpenhamnsk kontorsfröken cykla fram i tidig morgonstund till affären. Ty de flesta af dessa kvinnliga cyklister äro butiks- och affärsbiträden. Det är "ei blot til Lyst" — som det står inne i "Det Kongelige" — de företaga sin cykeltur. Arbetet väntar. Och då kan det ju vara skönt att ha litet frisk luft i lungorna, tills man får cykla hem igen.

Den förnäma och rika världens unga skönheter ta sin morgonpromenad till häst. Ni kan möta dem i allén, som går förbi "Dagmar", och där "den lille hornblåsaren" är uppställd. Och något senare kan ni träffa dem ute i Dyrehavens gröna marker, där en djärf husarlöjtnant hviskar det danska språkets mest bedårande ord i ett litet girigt lyssnande öra för att vid en undan-gömd stig sätta punkt med en lång kyss under bokarnas praktfullt utslagna, ljusgröna kronor. Ha köpenhamnskorna glömt den dramatiska konsten för den allt eröfrande våren, ha de alldeles tydligt icke glömt kärleken...

Vår och kärlek — vår och kvinnor — hur nära hänga de för resten icke samman — och allt innerligare förenade ju längre söderut man kommer. Här uppe stannar det vid svärmeri, en lätt förälskelse — redan i Köpenhamn har känslan fått ett hetare tonfall. Det beror nu på de sjuhundra femtio kilometer som skiljer Stockholm från Köpenhamn. En skånska — sägs det — lär kyssas betydligt eldigare och mera raffineradt än en uppsvenska. Jag vill nu inte diskutera saken. Därtill fordras stor erfarenhet och den besitter jag icke.

Morgonridt i "Skoven".

Men ett vet jag: att kvinnan i utelivet i Köpenhamn spelar en långt mera framträdande roll än i Stockholm. Hon faller mera i ögonen — inte därför, att hon är vackrare än stockholmskan, utan därför att hon är friare, lifligare och gladare.

Hon sätter färg på Ströget — synnerligast om våren. Hon är på långt när icke så elegant som en stockholmska, men hon verkar så betagande ung och dåraktig. Den unga flickan är danska, la grande dame svenska, brukade Holger Drachmann säga. Och det ligger något i det. Den unga svenska flickan har från början fruegenskaper — hon är medveten, stolt och i umgänget med män mycket tillbakadragen. Den unga köpenhamnskan är yr, munvig, en smula öfverdrivet nonchalant i sättet att umgås med sina manliga bekanta. Men hon besitter något af den tjuvpojksaktiga refulla grace, som omotståndligt intar. Det ligger ett stänk af äfventyr öfver henne. Man vet aldrig riktigt hvar man har henne. Hon har t. o. m. då hon är som mest kultiverad någonting af bohème öfver sig. Jag tror, att därifrån härleder sig hennes förkärlek för starka färger, hvad foaletten beträffar, och hennes häpnadsväckande förmåga att konsumera hattar, röka cigaretter och gå snedt på klackarna. Men stilig är hon, och hon har ett sätt att klatscha med ögonen, som — utan att vara det minsta fräckt eller utmanande — likväl gör, att man

ofrivilligt känner efter, om man har sitt förnuft och sitt hjärta i behåll, när hon gått förbi.

Men våren i Köpenhamn — hvar blir den af?

Min bästa fru, det är ju om den, vi hela tiden språkaf. Jag har ju ingenting annat gjort, än talat om unga damer mellan sexton och nitton år. Det är väl våren — inte sant? — på de vackraste smalben, man gärna kan tänka sig.

Men liksom Stockholm har sina underbart vackra platser, dem jag alltid söker upp, när det börjar stå som ett ljusgrönt skimmer i den vårbåla luften från pilarna kring Molins fontän, så har naturligtvis också Köpenhamn sina utsökta pärlor af värlig natur.

Till dem räknar jag i främsta rummet Frederiksbergs Have. Det är en idyll, dit jag alltid med andakt återvänder hvarje vår, jag vistas i Köpenhamn.

Det kan ju möjligen vara för, att jag där en vacker majafton för många, många år sedan gick vid sidan af en ung sjäfull köpenhavnerinde, som med sin ljufva, låga stämna fyllde hela parken med en sällsamt ljusande vision från svunna, mera färgrika dagar. Men det kan ju också vara därför, att jag finner Fredrik VI:s gamla poetiska, på sina ställen vildvuxna park som en kvarlämnad dröm, en saga från en tid betydligt mera naiv, men också med betydligt mera charm än vår.

Denna charm dröjer ännu kvar öfver de slingrande gångarna i Frederiksbergs slottssträdgård, öfver den lilla, ensliga, med högt gräs bevuxna Tehusön, där vildänderna ännu häcka i ostörd ro och pingstliljorna spegla sig som en gyllene ring kring den gröna ön i kanalens askgråa vatten. Och om mornarna — hvilken fågelsång och hvilken daggfriskhet öfver den gamla parken, där en gång den fridsamme borgarkungen färdades.

Vill ni nu ha en vårstämning, som starkt bryter sig mot den i Frederiksbergs Have, tag då en tur ut till Langelinje.

Där blåses all sentimentalitet och Welt-schmerz bort af den friska hafsluften. Där lyser gräset på vallarna grönare än annorstädes, och köpenhamnskan, på samma gång smärt och fyllig, med en förledande glimt i de sammetslena mörkblåa ögonen och ett hemlighetsfullt leende på de vallmoröda läpparna, är här Sundets okrönta, men allsmäktiga drottning. Hon kommer er att glömma reddens rörliga lif, Sundets skiftande, böljande siden, den svenska båten, som just svänger ut rundt hamnpiren, och den opalfärgade apéritif, som står frestande framför er på bordet utanför Langelinjes pavillon, öfver hvilken aprilsolen flödar gnistrande hvit och varm som i juli. Ja, Langelinje är härligt! Där hägra främmande hamnar och locka oupp-lefda äfventyr, när skeppen draga förbi på Sundets blåa gata med snöhvita, för brisen spända segel.

Men nästan ännu härligare är en april-dag ute i Dyrehaven vid Eremitaget. Vågen dit är hänförande genom den underbart skimrande bokskogen. Vår unga björkskog med bländhvita stammar är bedårande just i löfsprickningen. Men den har inte det af saga öfver sig som den kungliga boksko-

gen — och kommer så därtill — som ute vid Eremitaget — dessa massor af djur — hjortar och hindar — som drifva fritt omkring under de djupgröna bokarna, på slätternas smaragdgröna sammet med Sundet, som lyser blåare än Medelhafvet, i fonden, då stannar man full af hänförelse — som Peter Fjelstrup och jag gjorde det — och breder endast ut armarna mot den praktfulla synen, utan att säga ett ord. Kommer ni till Köpenhamn någon gång i slutet af april, glöm då inte en tur ut till Eremitaget. Det är en syn för gudar den mot Sundet

Från scenen

SCAR BÄCKSTRÖMS jovialiska person och talang utgöra den närvarande attraktionen på Vasateatern, för att inte publiken skall svika under de färliga, ljusa majafjätarne — alla teaterdirektörers svåraste konkurrenter, biograferna icke undantagna.

Lustspelet "Kompanjonen" af gamle Adolf L'Arronge är ett roande stycke med älderdomlig faktur och absolut rent från allt hvad skabrösa moment heter. Hr Bäckström rör sig som fisken i vattnet i denna borgerliga miljö, som doftar af gamla fiders parfym. Hans fabriksidkare Voss är ett sådant där småstadsoriginal midt i storstaden, som med alla sina goda och löjliga sidor sammanräknade bildar lustspelstypen, hvilken sätter handlingen i gång och tillför den en lagom dosis elakhet och plåga, för att i slutakten framstå som mannen med det varma hjärtat och det grannliga uppträdandet. Men är hr Bäckström rolig och underhållande på sitt sätt, så har han i fröken T o l l i e Z e l l m a n en medspelerska, hvars talang och sprudlande humör kasta ett bredt solljus öfver hela stycket och nästan förnygra det. Alla teaterpigor äro långt ifrån roliga, äfven om författaren består dem en lustig klädnad, men den piga fröken Zellman utformat är icke blott rolig, den är ett litet konstverk i sitt slag, en frisk och äkta människoframställning, fasetterad af en vaken iakttagelse. Folkteatern är att gratulera, som nästa säsong åter får rå om en så utmärkt artist.

De öfriga rollnehafvarne i "Kompanjonen", hrr Lindlöf, Winnerstrand, Hedlund och Brunman samt fruarna Winnerstrand och Hagman, äga inga maktpåliggande uppgifter, men sköta dem flott och ledigt.

Oscarsteatern bjuder ovanligt nog på en verklig operett, "Polskt blod", af Stein, textförfattare, och Nedbal — ett hittills okänt namn! — som kompositör. Här finns en exakt genomförd handling, som utan att på något sätt vara märkvärdig, intresserar, och musiken, hvilken till hela sin hållning tangerar den komiska operan, äger ett ganska melodiskt behag och har några förträffligt utarbetade körer och solnummer. Med ett ord: i "Polskt blod" lever den goda operettlikheten änyo upp, och det vore önskvärdt, om pånyttfödelsen icke behöfde registreras som sporadisk.

Om utförandet är öfver huvud taget endast godt att säga. Herr Ottossons greffe Baranski är en hurtig och sympatisk företeelse, och han gör desslikes all heder åt det vackra sångpartiet. Fröken Grünberg, som i återgifvandet af godsägaredottern Helena tog afsked af Oscarsteatern och dess publik, saknade heller icke vare sig temperament eller uttrycksfullhet, och vokalt utförde hon partiet med operamässig glans och bredd. Hon har nu efterträddts af fröken Eriksson, som ingalunda skämmer bort uppgiften. Herr Textorius är rolig och föredrar några kupletter mönstergillt, fröken Berentz är söt och hr Schröder mycket ungdomlig och dansant. Men borde inte snart en annan mere noble införlivas med Oscarsteaterns ensemble, så att den nuvarande finge åtnjuta permission?

Gästspelet af de finsk-svenska artisterna från Svenska teatern i Helsingfors blef en odisputabel framgång för de främmande artisterna. Folkteaterns lilla trefliga salong var introduktionsaffonen fylld af en förtjust publik, och kontakten mellan

En vårdyll i storstaden.

salong och scen började redan efter de första replikerna.

Lustspelet, ett folkstycke af den enkla rättframma sorten, benämndt "Inspektorn på Siltala" och bearbetadt för scenen efter Harald Selmer-Geeths roman af skalden Hjalmar Procopé, har en smårolig fabel, i hvilken icke så mycket hvad som sker utan hvad som sägs är det intressegivande.

Hur den vackra och lynnesfriska änkekaptenskan på Siltala, Lilli Lind blir förälskad i sin in-

under sin röda peruk, genast måste ställa sig på inspektorns sida och finna, att han har en tusans karl att göra med. Och när inspektorn vid den landliga herdinnan Mina Strömmers näsvisa närmande kastar henne baklänges i höet, så att alla hennes underkläder framstå i rampens fulla sken, är detta ett utslag af folklig komik, som ingen kan motstå.

De uppträdande behandla också sina roller med en angenäm tvångsfrihet, hvar och en spelar på sitt temperament — och som här finns temperament hos så godt som allesammans, och den finska accenten dessutom ökar känslan af något naturfriskt och okonventionellt, blir intrycket det bästa.

Särskildt förtjänar artistparet L i n d h att framhållas. Fru Lindhs kaptenska är lika vacker som resolut i sin egenskap af Siltalas härskarinna och hr Lindhs hvardagstrefliga kamrerartyp sätter en lagom stark krydda på det hela. Herr Tallroths inspektor är ståtlig att se på och fru Larssons goda humör i den halfgamla flickan Strömmers roll värdt ensamt det ett besök på Folkteatern. —

Kammarmusikföreningen utförde vid sin sista konsert för säsongen en pianokvartett af en ung svensk komponist, Daniel Jeisler, som i detta verk ådagalade en ganska frodig skaparformåga, men hvad den tematiska och melodiska uppfinningen vidkommer med stöd i kända och uppburna mönster. Fru af Klintberg samt hrr Kjellström, Johansson och Christiansen beredde densamma ett förträffligt utförande. Programmet utfylldes i öfrigt med en violinsonat af Bach och en stråkkvartett af Haydn.

Konsertföreningen afslöt på valborgsmåsoaftonen sin lyckade vårsäsong med Beethovens andra symfoni, plus Fidelio-overtyren, Massenets Phedra-uvertyr och capriccio italien af Tschaiakowsky. Orkestern spelade förträffligt under hr Erich Ochs dirigentskap, och publikens entusiastiska bifallsyttringar efter det färgrika, klanglustiga slutnumret inneburo ett varmt tack till Konsertföreningen för de gångna månadernas rika musiknjutning och en uppriktig tillönskan om god fortsättning nästa säsong.

Slutligen ha vi att nämna O. D:s matiné i Ostermalms kyrka under director musices Hugo Alfvéns anförande — denna uppsaliensarnes friska sångarhälsning till våren och till livets goda och sköna makter, som återkommer hvarje april och alltid mötes med samma förjusning.

ARIEL.

En pristäfling för konstnärerna af ritstiftet.

Etthundra (100) kronor

i pris för

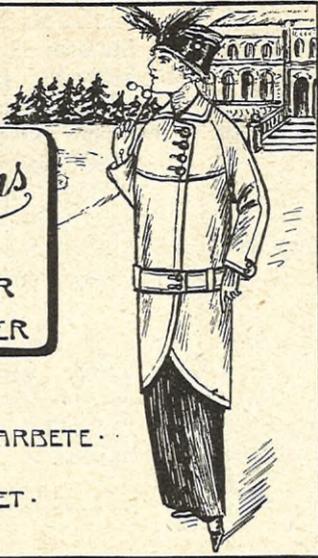
En genrebild ur svenskt hemlif.

Med detta ämne vädja vi till våra tecknare — det gäller utförandet af en teckning återgivande en anslående svensk hemlifscen från land eller stad. Formatet bör lämpa sig för en helsida i Idun, och beträffande framställningssättet, lämnas konstnären valet fritt mellan penn-teckning och lavering.

Teckningarna, som skola vara försedda med påskriften IDUNS JULI-TAFLING samt åtföljda af försegladt motto, innehållande artistens namn och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af Idun senast den 1 n ä s t k o m m a n d e j u n i .

Stockholm den 1 maj 1914.

IDUNS REDAKTION.

Wettergrens
KAPPOR
&
KOSTYMER

BÄSTA SNITT.
OMSÖRGSFULLASTE ARBETE.
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET.

NERVINUM
Närande,
lättsmält, stärkande
Preis 3 kr pr ¼ kilogr.
Tillverkas endast af
APOTEKET I ENKÖPING
Innehåller lättlöslig
mjölkägghvita ö Natri-
umglycerofosfat.
ORDMÄRKET REGI-
STRERADT.
WESTERLUND

Husmödrar
som äro praktiska använda
Gahns
Skursåpa
till sina diskbankar, köks-
kärl, golf och allt omäladt.
Henrik Gahns A.-B., Uppsala.

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmo-
derskurs i Stockholm.
FORSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 10-16 MAJ 1914.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; falsk matjessill med färsk potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med rosenbröd. Middag: Sparrispuré; ugnstekt gös med tomatsås och potatis; marinerad oxhare med brynt potatis; glasspudding med biskvier.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; sillsås med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pepparrottskött med potatis; krusbärs-soppa med skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa med mjölk; gädda med pepparkakor.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelett med fiskstufning (rester från tisdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Dillkött på får med potatis; blåbärskräm med mjölk.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hachis på får med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärtor med fläsk; glaserade pannkakor.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt sill med gräddade och lök samt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttfärs med ärtor; rismjölspudding.

LORDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt köttfärs (rester från fredag) med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Laxpudding med smält smör; smörgår med mjölk.

RECEPT:

Falsk matjessill. 2 kg. salt fetsill, 2 lit. oskummad mjölk, 6 msk. strösocker, 1 dessertsked saltper. Beredning: Den salta sillen nedpackas i en porslinsburk. Mjölken kokas upp med sockret och den stötta saltper. Då mjölken är fullkomligt kall, slås den öfver silen och bör stå väl öfver den. Sillen får ligga i mjölken åtta dagar, hvarefter den är färdig att användas. Den kan serveras spicken, stekt i papper eller inlagd.

Rosenbröd (28 st.). 5 hg. prima hvetemjöl, 50 gr. smör, 3½ dcl. ljust mjölk, 15 gr. pressjäst, ½ tsk. salt (3 gr.), 1 tsk. socker (5 gr.), 5-6 kardemummor.
Till pensling: 1 ägg, 1 msk. vallmofrön.
Beredning: Mjöllet siktas i ett fat. Smöret fördelas i flockar i mjölet och inarbetas med fingerspetsarna, därefter iröres jästen, utrörd med saltet och sockret samt de fint stötta kardemummorna, om så önskas. Degen arbetas mycket väl och utbakas till 28 runda bullar, hvari med en skarp knif göres ett kors. Bröden ställas på smorda plåtar, få jäsa omkr. 1½ tim., penslas med uppvispadt ägg eller mjölk, beströrs med vallmofrön och gräddas i varm ugn 20-25 min. — Bröden kunna formas som horn och behandlas som föregående. Degen kan äfven utbakas till 30 smala stänger, hvilka skäras på snedden, få jäsa upp, penslas med mjölk, beströrs med salt och gräddas vackert bruna i varm ugn. — I stället för jäst kunna 2 tsk. bakpulver användas, men bröden gräddas då genast de äro utbakade.

Ugnstekt gös (f. 6 pers.). 1 gös på 1½ kg., 1 msk. salt (15 gr.), 1 hg. smör; 2 msk. hackad persilja, 2 msk. hackade champinjoner; 2 tomater i tärningar.
Till panering: ½ ägg, 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Gösen fjällas, rensas, huvudet får sitta kvar, men gälarna och fenorna klippas bort. Den skäras med 2 cm. mellan hvarje skära, gnides med saltet och får ligga 1 tim., hvarefter den äro torkas. Två msk. (40 gr.) af smöret röres, tills det blir hvitt och pösigt, och blandas med persiljan, champinjoner samt tomaterna; med denna massa fylls gösen, hvarefter den sys ihop, penslas med ägget och beströrs med stötta skorpor. En långpanna smörjes med en del af smöret på så stor fläck fisken upptar, gösen lägges däri med ryggen upp, resten af smöret lägges i flockar ofvanpå. Den sättes in i varm ugn och får steka omkr. ½ tim., under det den ofta öses öfver med smöret. Gösen lägges upp på varmt fat, träden tagas bort, fisken öfverhälls med smöret i pannan och garneras med persilja och räfflade citronskivor. Serveras med tomatsås och potatis.

Marinerad oxhare (f. 6 pers.). 1 kg. oxhare, 1 hg. späck.
Marinad: 2 dcl. hvitt eller rött vin, 1 dcl. ättika, 1 dcl. vatten, 2 msk. matolja, 2 tsk. salt (10 gr.), 5 nejlikor, 1 tsk. groft krossad ingefära, 1 msk. groft krossade enbär, 1 rödlök i skivor, 1-2 lagerblad.
Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 1 tsk. socker (5 gr.), 1 renad, urbenad ansjovis, 4 dcl. gräddet.
Beredning: Oxharen, som bör hafva hängt 4-8 dagar, allt efter årstiden, förberedes, späckas och lägges i en kruka.
Till marinaden blandas alla ingredienser väl, hvarefter den hålles öfver köttet, som får ligga däri 2-3 dagar och bör under tiden ofta vändas. Köttet upptages, torkas väl, bindes så att det får vacker form, brynes och stekes. Det spädes först med 2 dcl. af den silade marinaden, beströrs med sockret, belägges med ansjovisen och därefter tillsättes grädden så småningom. Serveras med brynt potatis och afredd säs, tillsatt med 1 msk. finhackad kaporis eller 1 msk. vinbärs-gelé.

Glaserade pannkakor (f. 6 pers.). 3 äggulor, 3 dcl. gräddet, 160-180 gr. mjöl, 7 dcl. mjölk, 1 tsk. salt (5 gr.), 1½ msk. smör (30 gr.).
Till laggen: 2 msk. smör (40 gr.).
Till fyllning och glasering: 2 kpk. fin sylt (hallon eller äkerbär), 50 gr. florsocker.
Beredning: Äggulorna söndervispas med stälvisp, grädden ihålles och därefter vispas mjölet, som helst bör vara siktadt. Mjölken spädes på, saltet och smöret tillsätts och smeten får stå 2 tim. En pannkagslagg upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och härmed penslas laggen. Smeten omröres väl och därefter gräddas tunna pannkakor, hvilka bestrykas med varm sylt, afskäras snedt vid bägge ändar, skäras midt itu längs efter, lägges med den runda sidan upp på plåt, beströrs med florsocker, glaseras i het ugn, serveras upplagda på tårtpapper.

Smörgårgröt (f. 6 pers.). 1 lit. mjölk, 80 gr. smör, 115 gr. mjöl, ½ msk. salt (8 gr.).
Beredning: Mjölken kokas upp. Smör och mjöl fräses 2 min., mjölken spädes på, litet i sänder, under rörning, och gröten får koka 15 min. Afsmakas med salt och serveras med mjölk.

1 hg. smör; 2 msk. hackad persilja, 2 msk. hackade champinjoner; 2 tomater i tärningar.
Till panering: ½ ägg, 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Gösen fjällas, rensas, huvudet får sitta kvar, men gälarna och fenorna klippas bort. Den skäras med 2 cm. mellan hvarje skära, gnides med saltet och får ligga 1 tim., hvarefter den äro torkas. Två msk. (40 gr.) af smöret röres, tills det blir hvitt och pösigt, och blandas med persiljan, champinjoner samt tomaterna; med denna massa fylls gösen, hvarefter den sys ihop, penslas med ägget och beströrs med stötta skorpor. En långpanna smörjes med en del af smöret på så stor fläck fisken upptar, gösen lägges däri med ryggen upp, resten af smöret lägges i flockar ofvanpå. Den sättes in i varm ugn och får steka omkr. ½ tim., under det den ofta öses öfver med smöret. Gösen lägges upp på varmt fat, träden tagas bort, fisken öfverhälls med smöret i pannan och garneras med persilja och räfflade citronskivor. Serveras med tomatsås och potatis.

Tomatsås (f. 6 pers.). 6 tomater, 1½ msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 4 dcl. buljong, 1 dcl. gräddet, 1 äggula, salt, hvitpeppar.
Beredning: Tomaterna skalas och passeras. Smör och mjöl fräses 2 min., buljongen, tomatpurén och grädden spädas på och säsen får koka 5 min. Den afredes med den uppvispade äggulan, får sjuda och afsmakas med kryddorna.

Marinerad oxhare (f. 6 pers.). 1 kg. oxhare, 1 hg. späck.
Marinad: 2 dcl. hvitt eller rött vin, 1 dcl. ättika, 1 dcl. vatten, 2 msk. matolja, 2 tsk. salt (10 gr.), 5 nejlikor, 1 tsk. groft krossad ingefära, 1 msk. groft krossade enbär, 1 rödlök i skivor, 1-2 lagerblad.
Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 1 tsk. socker (5 gr.), 1 renad, urbenad ansjovis, 4 dcl. gräddet.
Beredning: Oxharen, som bör hafva hängt 4-8 dagar, allt efter årstiden, förberedes, späckas och lägges i en kruka.
Till marinaden blandas alla ingredienser väl, hvarefter den hålles öfver köttet, som får ligga däri 2-3 dagar och bör under tiden ofta vändas. Köttet upptages, torkas väl, bindes så att det får vacker form, brynes och stekes. Det spädes först med 2 dcl. af den silade marinaden, beströrs med sockret, belägges med ansjovisen och därefter tillsättes grädden så småningom. Serveras med brynt potatis och afredd säs, tillsatt med 1 msk. finhackad kaporis eller 1 msk. vinbärs-gelé.

Glaserade pannkakor (f. 6 pers.). 3 äggulor, 3 dcl. gräddet, 160-180 gr. mjöl, 7 dcl. mjölk, 1 tsk. salt (5 gr.), 1½ msk. smör (30 gr.).
Till laggen: 2 msk. smör (40 gr.).
Till fyllning och glasering: 2 kpk. fin sylt (hallon eller äkerbär), 50 gr. florsocker.
Beredning: Äggulorna söndervispas med stälvisp, grädden ihålles och därefter vispas mjölet, som helst bör vara siktadt. Mjölken spädes på, saltet och smöret tillsätts och smeten får stå 2 tim. En pannkagslagg upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och härmed penslas laggen. Smeten omröres väl och därefter gräddas tunna pannkakor, hvilka bestrykas med varm sylt, afskäras snedt vid bägge ändar, skäras midt itu längs efter, lägges med den runda sidan upp på plåt, beströrs med florsocker, glaseras i het ugn, serveras upplagda på tårtpapper.

Smörgårgröt (f. 6 pers.). 1 lit. mjölk, 80 gr. smör, 115 gr. mjöl, ½ msk. salt (8 gr.).
Beredning: Mjölken kokas upp. Smör och mjöl fräses 2 min., mjölken spädes på, litet i sänder, under rörning, och gröten får koka 15 min. Afsmakas med salt och serveras med mjölk.

Smörgårgröt (f. 6 pers.). 1 lit. mjölk, 80 gr. smör, 115 gr. mjöl, ½ msk. salt (8 gr.).
Beredning: Mjölken kokas upp. Smör och mjöl fräses 2 min., mjölken spädes på, litet i sänder, under rörning, och gröten får koka 15 min. Afsmakas med salt och serveras med mjölk.

Barnvagnar

och

Sportkärror.

Nya modeller inkomna.

A.-B. Nordiska Kompaniet,

18 Birger Jarlsgatan 18,
STOCKHOLM.

BÄST
ÄR

EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN. FABRIK.

Obs. I
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska

Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

Där hållbarhet och briljant utseende sättes i första rummet, är målning med emaljfärgen **Chinalack** att föredraga framför alla andra liknande färger. Belönad med guldmedalj. Arsenikfri enl. nya giftstadgan.
Finnes i alla kulörer hos alla färghandlare. Fabrikant: **Dorch, Bäcksin & Co** Stockholm.

Den ömtåligaste mage för irager med lätthet och tillgodogör sig Apoteket Vasens svenska Järnpreparat "Ferrol". Därför verksamast vid blodbrist och allmän svaghet. På alla apotek till 2 kr. fl.

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

Världsberömda.
SINGER & O
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialer
på alla större platser.

A. C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG
Etabl. 1866.

Äkta Göteborgs
Knäckebröd.
Hygienkontrollant:
Dir G. Hjort
af Ornäs.
Tel.: 11 & 929

Mellin's Food

är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfostran gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

Patent.
Hafre-Gryn. Hafre-Mjöl.
Gyllenhammar
Köp
röda originalpakefer
30 portioner gröt för 55 öre.

Obs. Gyllenhammars { Hafre-Must. Rismjöl.
Prenumerera på Idun!

Lucerna Siden

är det bästa!

Begär profver med parisermodeplanscher på våra vår- och sommarmyheter i svart, hvitt och kulört för rober och blusar: **Crépe, Imprimés, Duchesse, Chinés, Crépe de Chine, Schweizer Mousseline** från 95 öre mefern.
Vi sälja endast garanteradt solida sidenhyger direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz)
Kungl. Hoflev.

EN LAPPMARKSHISTORIA.
För Idun af A. G.

(Forts.)
Inne i kåtan lågo trenne lappar ännu försjunkna i djup sömn, medan en yngling skötte om den nyss uppgjordade elden i kåtans midt och kastade köttstycken i den påsatta grytan. Ynglingen var ingen annan än Paulus' brorson Nila, hans dotter Annas fästman. Till växten liten och oansenlig som de flesta lappar, låg dock i Nilas ansikte, som annars i intet afvek från den vanliga lapp-typen, ett uttryck af beslutsamhet och samlad kraft. Hans spänstiga och snabba rörelser läto ana styrka och vighet i mindre vanlig grad. Under sina tillredelser blossade han på den oundvikliga pipan.
»Halloh, vakna, kamrater!» ropade han, då vattnet i grytan började koka, halloh-oh!»

VACKER HY

erhålles genom
F. PAULIS
OVICULA-TVÅL.
Innehåller ägg-gula.

Bäcksin's Amerikanska Jästpulver

Kokerskan står vid sin flammande spis. Vid skrällande skrammel och buller, Och ställer och styr på sitt härdiga vis Med grytor och spett och kastruller. När maten är lagad är kokerskan mütt. — Aptiten är vansklig att mäta. — Men Axa hafregrynsgröt är en rätt, Som till och med kokerskor äta.

Att köpa hafregryn i lös vikt är att "köpa gröten i säcken". Begär Axa hafregryn i originalpaketer, endast då har Ni garanti för erhållande af god färsk vara.

Ett 1/2-kg. paket à 55 öre räcker till cirka 30 portioner Axa-gröt.

Hårets vård

af

en framstående läkare.

En framstående läkare, som behandlar speciell hårsjukdomar, förordar följande behandling: Sedan håret kammats och borstats med ren kam och borste, ingnides hårbotten omsorgsfullt med F. Paulis Azymol Stimulus. Sedan borstas håret ånyo väl, men ej hårdt. Denna behandling med Azymol Stimulus bör ske dagligen så länge håret faller af; sedermera minst tre gånger i veckan.

Konsten

att se ungdomlig ut.

Det är inte bara åren, som göra oss gamla. Bekymmer och umbäranden kunna göra sitt till och vanvård ännu mera.

Har Ni sett unga människor, som knappast ännu nått trettio år, förefalla gamla, så fort de öppnat munnen för att tala? Deras förstörda tänder ha vittnat om tidens härjande framfart.

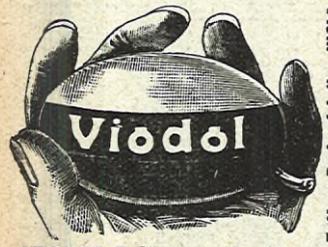
Det finns ingenting, som gör oss så gamla som förstörda tänder. Men det är heller ingenting, som så föryngrar, som en frisk, bländande vit tandrad. Den ger intryck af ungdom, friskhet och styrka.

Hur kan ej en femtioårigs, ja, afven sextioårigs leende bli ungdomligt, när leendet visar ungdomligt friska tänder!

Att behålla tänderna ständigt friska är att bevara sig evigt ung.

Men man uppnår det inte, utan att man gör något för det. Och man måste veta, hvar gudinnan Iduns äpplen äro att söka.

I våra dagar heter gudinnan Iduns äpplen Lazarol Tand-Crème, som säljes öfverallt i stora tuber à 60 öre.

Viodol—Tvålen, med största omsorg sammansatt af de finaste ingredienser, är en toalett-tvål af högsta kvalitet.

Tvål- & Parfymerfabriken VIDA, Göteborg.

På perrongen vid stationen å Gellivare—Luleåbanan gick Hornberg prattande glad och gemytlig vid stationsinspektorens sida. Hans nedriga bragd från den föregående natten tygde inte alls på hans fördärfvade sinne. — Bah — en lappficka, hvad betydde det. Hon fröstade sig nog redan förresten. Hon var inte olik alla de andra, och hvad hade hon egentligen att beklaga. Hon höll naturligtvis tyst med saken, om inte för annat så för sin egen skull. Ja, Hornberg skulle heller inte skvallra ur skolan. Så var allt bra med den saken. Han visste icke att straffet kalkades honom som vinden i form af en lapp, en akja och en ren, som i vansinnig fart rusade fram efter lappmarksvägarne för att hinna honom, innan taget kom. Ty det finnes ett öga, som ser, som Anna sade till Nila, men också en hand, som slår.

— — Taget från Gellivare var åtskilligt försenadt, och Hornberg började blifva smått otålig och förebrådde just, med klockan i hand, inspektoren att tågtiderna höllos så dåligt, då Nila svängde in på planen framför stationen. Utan att stanna sin ren hoppade han ur akjan och skyndade med sitt korta vargsput i handen genom väntsalen ut på plattformen. Så snart han blef varse stinsen och Hornberg stannade han ett ögonblick och drog härpå djupa anddrag, liksom i strid med sig själf. Men så stelnade hans ansikte och blef liksom hugget i sten och utan att säga ett ord gick han och ställde sig framför Hornberg. Denne, som icke hört, när lappen kom, tog förvånad ett stez bakåt och tappade klockan. En sekund förgick, och lappens öga mötte hans. Hvad Hornberg såg däri, måtte ha varit något förfärligt, ty han bleknade och gjorde en arfvärande åtbörd. Men i detsamma sänkte Nila med sammanbitna tänder — alljämt utan ett ord — vargsputet ända till fästet i handelsmannens bröst. Denne vacklade något fram och åter, sedan föll han tungt på ena sidan. Han var död. Dödad som lappen dödar vargen, detta skadedjur, som skingrar hans hjordar och riffer hans renar. Nila hade skipat rättvisa, så som hans enfaldiga sinn? sade honom att det borde ske, och sin Annas heder hade han hämnats.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

Ilse. Det skrives många slags kröner i denna skrifiådas tid, men krönera om våren äro de, som vi ha mest ondt af och som minst påkalla vårt intresse.

Ing. L. J. Bäst att nöja er med den glädje ni och den utvalda haft af brevväxlingen tillsammans.

I. V. Oanvändbart.

Moi-mè-me. Om ni insänder porto, återsändas edra dikter.

Wilbrand. En kria kan vara bra som kria och likväl inte passa för oss. — a R. Vi ärföja.

Majken Mörk. Inte så oäfvnen, men vi ha för öfverfullt i manuskriptskåpet.

Erik Constantin. Ni öfverskattar er förmåga.

Aguilo. På tacksamt ärföja. Lena. Ganska tilltalande, men vi måste likafullt säga nej tack.

Hanel. »Nudismänniskans sätt att nyktert se idealet som ett väldigt klippblock under uti formlost människunder.» fyller oss med stilla förvåning, ehuru vi äro vana vid litet af hvarje från s. k. poeter. Om nudismänniskans sätt att se är nyktert — något som i hvarje fall låter sig diskuteras — så är ert sätt att skriva kollrigt, därom finns intet tvifvel.

DEN VÄRLDSBEKANTA broderi- & portfirman Schweizer & C:o, Luzern 10 (Schweiz) sänder på begäran franco och gratis en präktig kollektion af 80 modeplanscher af dam-, flick- och barnklädningar, så väl som blusar med äkta schweizer-broderi. På hvarje modeplansch är påhäftadt ett prof. af hvilka tygkvaliteten och färgerna såväl som den öfverträffade soliditeten af broderierna framgår. Blusarne levereras från det låga priset af kr. 2,95, barnklädningar från kr. 4,40 och damklädningar från kr. 9,90. Dessa vackra broderier, i synnerhet mycket praktiska och eleganta för sommaren, äro på lager i Crepon, Voile, Batist och i de modernaste sidentygerna.

Samtliga broderade klädningar och blusar äro osyddna, men levererar firmen pappersmönster på beställning, således kunna tygerna sys efter de medsända pariser-modellerna. Som bekant levererar firmen de beställda varorna omgående tul- och portofritt direkt till hemmet.

Artigheten i köket.

Thekitteln: Hvad Ni har blifvit skön på sista tiden, min nådiga. Ert utseende rent af bländar mig.

Kopparkastrullen: Ja, jag har också använt det utmärkta puts-pulvret Röda Björn, som obetingadt är det bästa af alla jag pröfvat. Putspulvret Röda Björn säljes öfverallt à 25 öre pr burk.

Adolfsberg, Brunns- o. Badanstalt, 1 juni—31 aug. Inlandsnatur, barr- o. löfskog. Billiga lefnadskostn. Läk: Eman. Larsson. Örebro.

Bie Vattenkuranstalt, Katrineholm, Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Läkare: Professor Astley Levin, Sthlm.

Borg v. Norrköping. Alla slags bad o. behandl. lämpl. mot Rheumat., Gikt. Aderförkalkn. Nervsjukd. Nytt Radiuminhal. Inack. i pensionat o. sjukh. 1,75—6 kr. Läk: W. Bergwall.

Borgholm Kurort och hafsbad med sydlandskt öklimat. Utm. bad. Tidsenl. utrustning. Väl fungerande vatten- o. kloakl. Läk. Johan O. A. Bergqvist. Strandv. 7 B. Sthlm.

Båstads Hafsbad o. Kuranstalt. 1/2—1/3. Mildt, jämnt klimat, härligt läge, en af västkustens naturskönaste badorter. Läk: Dr G. Krikortz: Sjukgymn. E. Granfelt.

Dalarö Hafsbad. Vålk. kur- o. rekreationsort. Naturskönt läge: hälsos. klimat. Gyttje-, tallbarrs-, kolsyreb. etc. sjukg. Läk. Dr. C. Jansson. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.

Djursätra Brunn. Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Väl serverade bad. Hetluft. Omsorgsfull massagebehandl. Billigt. Läk: D. Liljeqvist, Hudiksv.

Fiskebäckskil Hafskuranstalt vid Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Bill. lefnadskostn. Nyttvåg. matsal. Läk: M. R. Ahlberg.

Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkurort. I björkskogsbältet. Lämplig rekreationspl. Härl. fjällnatur, godt bord, c. 60 rum. Säsong: juni—aug. Läk: J. Weblörn, Uppsala.

Furusund Hafsbad. Gyttjeb. i Sthlms. skärg: 2 1/4 t. fr. Sthlm. Alla sorters bad, gymnastik massage. 5 hotell, 50 villor. Läkare: Dr. Emil Zander, Sthlm. (Spec: Hjärtsjukd.).

Grennaforssa Berömd järnkälla. Gytte- o. medic. bad. Mildt barrskogskl., härl. luft. Sjö. Bost. i brunnsparc. Adr: Moheda. Läk: C. J. Hjort af Ornäs.

Götarp pr Åsenhöga, Jönks län. Naturskönt högt läge i skogrik trakt vid sjö. Vanl. badf., god järnkälla. Billigt. Massör. Läk: A. Aronsson, Stockholm.

Helsjöns kuranst. Horred, Västergötl. Reum., gikt, nerv- o. hjärtsjukd. Nutida bad, spec. gyttjeb. Radioakt. vatten. Barrsk. Godt bord. 30 maj—8 sept. Ny reg. Läk: G. Hjort af Ornäs.

Hjo Badanstalt. Sundaste läge i den vackra Guldkroken vid Vättern. Utm. bad. Nytt strandbad. Goda bost. Läk: Dr E. Tengstrand. Sthlm. För gymn. o. mass. Dr H. Ekberg, Sthlm.

Hällby Brunn Radioaktiv Järnkälla. Fullst. varm- o. Kneippbad. Sommarsäsng 15 maj—1 sept. Läkare: Dr E. Frick, Eskilstuna.

Hälsans Brunnanst., Hälsingborg, v. Öresund. Sofiakällan. Järnkälla. Alla med. badf. Härl. strandbadi Öresund. Reumatism, magsjukd., skroful åkomor. Konvalescens. Läk: Dr A. Björkman. Hälsingborg.

Johannisdal. Hälso- o. badanst. v. Köping. Öpp. slutet af maj—ca 20 aug. Järnk. med hög radioaktivitet, hvars vatten anv. äfv. till alla bad. Läk: Dr. Eriksson, Köping.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokh.) o. till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerkontoren samt Svensk Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen, Sthlm.

De bästa skottkärrorna för trädgårdar, villor m. m. bära märket Stockamöllan och lämnas fraktfritt à 15 kr. öfver hela landet. Besälles från Stockamöllans A.-B., adr. Stockamöllan. Tel. 9.

Mödrar! Skyddet Edra barn mot framtida sjukdomar! Huru då? Jo, Nobelpristagaren Prof. Metchni-koff vid pasteurinstitutet i Paris m. fl. förklara, att barnen redan vid några mån. ålder böra börja förtära yoghurt med dadelsocker för att säkert ernå en sund och lifskraftig fysik. Gif dem därför Äkta Bulgarisk Dadelmarmelad från Bulgariska Marmeladfabriken, Sthlm. Pr burk 1: 10, kart. 1: 50, 0: 60, 0: 10. Kontr. Doc Med. Dr E. Levin.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Källvik 12/6-21/6. Loftahammar. Lugnt, enkelt, billigt; skogrik, vindskyddad hafskust; fullst. bruns- o. badkur; radioaktiv järnkälla; dietkurer m. m. Läkare: Alf. Ternell, Stockholm. Härl. läge å Smål. högl.

Lannaskede i skogr. trakt. Berömd järnk. Alla brukl. badf. Spec. gyttjeb. Kneippb. Radium-Institut. Säs. börj. 1 juni. Läk: Sigge Wikander, Sthlm. rekreat. ort, härl. bad.

Ljungskile barrskogar, järnk. Oroust skyddar f. västv. Förre årets omt. regim i societetsh., järnv., ångb., f. b. m. öfv. västk. b. Apot., läk: Nath. Dahlberg. 7 aug. Terminsindeln. Reumat.

Loka hjärtf. neurasteni. Ber. gyttjebad jämte alla vanl. badf. Radiuminhalatorium. Öfverläkare: Dr G. Rystedt, Sthlm.

Lundsbrunn Hälso- o. badanst. Högt och torrt läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Berömd järnkälla, starkt radioaktiv. Billigt. Läkare E. Pontén, Göteborg.

Lyckorna Hafsbad- o. klimatisk kurort i härl. nat. å västkusten, kransad af yppiga, skogsklädda höjder m. vackra promenadvägar. Läkare: Olof H:son Forsell, Sthlm.

Lysekil Klimatisk kur- och rekreationsort. Utmärkta gyttje-, kreuznacher-, half- o. hafsb. sjukgymn. massage. Tidsenl. anläggningar, bill. priser. Läk: Prof. A. Wide, Sthlm.

Malen, Båstad. Fullst. kurort. Varm- o. hafsb. Vidstr. barrskog. Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk behandl. Lektstug. Lekledarinna. Läk: Dr. K. C. af Klercker, Lund.

Marstrand Hafskuranstalt med utmärkta bad, spec. gyttjebad, goda kommunikationer, billiga lefnadskostnader. Läkare: J. Bauman. Marstrand.

Medevi Skogssanad. Berömda järnk. m. radioaktiv utstrålning. Utm. gyttje- o. halfbad. Sol o. luftb. Kalla bad i Vättern. Terrängkur, Dietisk bord. Läk: G. Bergmark, Uppsala.

Mörsils Sanatorium för bröstsjuka. Jämtl. Öpp. året om. Ren, stark fjällluft. 1:sta kl. bord. Elektr. belysn. Rikst. Öfverläkare: T. Horney. Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. och sanatorium. rum. 1,100 f. ö. h. Öpp. hela året. Nauheimerb. m. flyt. kols., el. ljusb. Inhalatorium. Röntgen- o. högfrekvensad. Läk: Fr. Odenius. Sthlm.

Nybro Brunn- och badanst. Präktig barrskog. Torr grusgrund. Vattenkur. Elektr. ljusbad. Gyttjeb. Nauheimb. Solbad. Billigt. Läkare: Lifmed. E. Jacobson, Stockholm.

Nynäs Hafsbad vid Nynäshamn modern, förstkl. kurort m. fullst. vattenkuranstalt. o. alla mod. kurmedel. Läk: G. Rothman.

Porla Brunn. Berömda, kraftiga järnvatten. Fullst. badanst. I term. 1/6-1/7, II term. 7/7-2/8. Postadr. Porla. Läk: Dr H. Nauckhoff, Linnég. 12. Stockholm. Riks & Allm. 144 60.

Ramlösa:s Alla mod. bad, spec. Nauheimerb. Radiogenkur. Socker-, gikt-, njur- o. korp. Röntgenundersökn. Läk: Prof. K. Petrén o. Dr M. Ljungdahl, Lund.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, mass-, ljus-, hafsb. kallvattenkur, dietkur, radiumkur. Läk: Prof. G. Forssner. Uppsala. Dr. Thoring, Dr Ritz, prof. Henschen.

Ortims huskur.

I 40 år har Ortims huskur varit känd och använd inom släkten. Den är för håret hvad regn och solsen är för växtligheten. Ortims huskur ger håret lif och glans genom att tillföra hårrötterna den näring och växtkraft de lida brist på.

Ortims huskur är ett verkligt hårväxtmedel, som nu tillredes under medicinsk kontroll och efter en tids användning alltid gifvit en äkta hårhälsa.

Från Bergshammars Gärd erhålles stimulus och härnäring å kr. 3.—, koncentreradt hårväxtextrakt å kr. 2.—. Postadress Skäråsåra. Försäljning i Stockholm: ELLEN AHLBERG, Sturegatan 6.

Rostock Hälso- o. badanst. invid Kroppefjäll. Naturskönt o. fridfullt. Ytterst mod. priser. Stn o. adr. Dals-Rostock. Läk: Gustaf Karlberg, Stockholm.

Ryd Brunn- o. Badanst., Radioaktiv järnk. Alla brukl. kurmedel. Kneippb. Natursk. läge. Skog o. insjöar. Lugn sommarv. Ytterst bill. lefnadskostn. o. badpr. Läk: D. B. Carlsten.

Saltsjöbaden Sanatorium o. badanstalt. Nyinrättadt Radiuminstitut. Rum fr. 200. Öfverläk: Dr Olof Sandberg. Adr. Kristinehamn.

Skagersbrunn Vatt. o. luftkurort. med järnk. Härl. läge v. sjön Skagern. Alla badf. Radiuminst. Bekv. skjutsar fr. station. Badint. Nils G. Marén, Uppsala.

Strömstad Hälsokuranstalt. Skydd. läge. Mildt hafsklimat, berömda gyttjebad. Järnkälla. Säsng 1 juni—15 sept. Läk: A. Berghel, Sthlm.

Sättra Brunn. 1.4 mil fr. Sala. Daglig vursttrafik, på beställn. automobil. Gyttjeb., gymn., massage; särskild matordn. för magsjuka. Öpp. 1/6—12/6. Läk: Prof. Friberger, Uppsala.

Söderköping Brunn o. bad. Nytt badhus. Fullst. badkur. Nauheimerbad. Elektr. ljusb. Sjukgymn., mass. o. hetluftsbh. Utm. skogspromen. Enk. lefnadssätt. Läk: R. Almborg, Sthlm.

Södertälje Badint. öpp. året om. Nytt badh. o. societetsh. Massageb., el. ljusb. Radiuminhalatorium. Läk: Axel Hellstenius, Sthlm.

Tranås Vattenkuranstalt, öppen året om. Alla varma o. kalla bad Fullst. Kneippbehandl. Mild och ren luft. Natursk. läge, vidstr. barrskog. Bill. priser. Läk: H. Tham, Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren o. stärkande luft. Utmärkta varm- och salt-sjöbad. Tvenne läkare på platsen.

Tulseboda Brunn- o. kurort, Kyrkhult, Blekinge, 1 Juni —1 Sept. Naturskönt läge i högt liggande skogstrakt. Utmärkta bad. Apot. Billiga lefnadskostn. Läkare: Doc. A. Levertin, Stockholm.

Tyringe Badanst. och Sanatorium. Fysikalisk-dietisk kurort. Ny restaurerad och mycket utvidgad. Billiga lefn.-kostn. Begär nya prosp. Läkare: Dr. O. Reimers. Tyringe.

Ulricehamns Sanatorium o. badanst. Öppet året om. Vidstr. skogsomr. Mer än 300 m. öfv. hafvet. Alla brukl. badform., äfv. elektr. Läk: Joh. A. Andersson, Ulricehamn.

Varberg Hafsbad och gyttjebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttjebad. Elektr. ljusbad. Billiga afgifter och lefnadskostnader. Läk: Dr O. P. Åberg, Stockholm.

Wermlands Eda Vattenkuranst. o. järnk. Säs. 1/6-21/6. Naturskönt, högt läge. Milsv. furusk. Alla brukliga badformer, spec. gyttjebad. Läkare: B. Möller, Stockholm.

Öregrund Hafsb.-anst. Härl., friskt läge. Goda o. bill. lefnförh. Lifl. ångbåtskommunikationer. Gytte- & Nauheimerbad. Läk: Viktor Huss, Öregrund.

Östhammar Hafsbad. Skydd. läge vid vik af Ålands haf. Moderna badf., spec. Elektr. ljusb., Tvåmassageb. o. Fangob. Härl. hafso. skogsluft. Billigt. Läk: Henrik Berg, Sthlm.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

BARNSKÖTERS KOR, som genomgått utbildningskurs i Sällskapet Barnavårdsanstalt finnas anmälda i Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Riks och allm. telef. 4047.

I GODT HEM a större egendom i Småland, får för kommande läsår, undervisningsvan, musikalisk lärarinna plats att läsa 4:de klassens kurser med 2 flickor. Goda lönevillkor. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

I GODT HEM på västkusten, egendom, närheten af stad, får bättre hushållsvan flicka plats, som husmors verkliga hjälp. Medlem af familjen. Tvenne jungfrur finnas. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Sthlm.

FÖR ENKEL, bättre flicka, van vid landet, som under husmoders ledning med en tjänares hjälp vill åtaga sig hemmets sysslor finnes plats a herrgård i Södermanland. 4 pers. hushåll. Svar med foto och löneanspråk till »S. Årila.

ENKEL, PRAKTISK FLICKA, kunnig i matl. och bakning samt villig att laga god husmanskost till 14 pers. hushåll och deltaga i hemmets skötsel, får plats nu genast. Husa och diskhjälp finnes. Lön 25 kr. pr m. Rek. önskas. Fru Klara Palm, Sundsvall.

TILL SVENSK FAMILJ i Moskva önskas till den 25 maj en hurtig och ordningsälskande ung flicka, som kan åtaga sig två barns skötsel o. uppfostran (barnens ålder 2 o. 3 år). Sökanden bör vara 20 å 25 år, barnkär, med lugnt o. godt lynne samt helst äga någon kunskap i franska språket. God lön utlovas. Närmare underrättelser lämnas af fru Elisabeth Martin, Kaptensgatan 11, Sthlm.

BÄTTRE, barnkär flicka, villig att åtaga sig ensamjungfrus sysslor får plats i liten familj, 2 vuxna, 2 barn i mindre norrlandsstad. Familjemedlem, ej tvätt och skurning. Svar med betygsafskrifter, ref., helst även foto, löneanspråk m. m. sändes till »Plats i Norrland», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS, barnkär flicka, ej under 25 år, erbjudes plats utanför Göteborg (Säröbanan) att tillsammans med husmoder sköta hemmet (1 barn 2 år). Tillfälle till trädgårdsskötsel, engelsk & tysk konversation. Svar m. löneanspråk samt foto till »Solhem». Iduns exp. f. v. b.

JUNGFRU, fullt kunnig i matlagning får plats genast i större landthushåll. Svar »Maj», Bullaren.

Elever mottagas af Arvidssons spädbarnshem, Tottvägen 1a, Råsunda.

I läkarehem i Finland önskas från den 1 juni d. är en erfaren, frisk, bildad och barnkär vårdarinna att hafva tillsyn och omvårdnad om en snäll flicka af 2 års ålder. Sökanden torde event. även vara skickad att utöfva en husmoders och vårdinnas åligganden. Företräde för musikalisk och språkkunnig, helst ensamstående. Svar åtföljda af ref., foto jämte uppgift på ålder och löneanspråk m. m. hvar som event. önskas anföras för styrkan det af kompetens torde insändas senast den 15 maj till »Läkarehem i Finland», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Engelsktalande lärarinna önskas till hösten för två flickor i åldern 11 och 15 år. Svar med betyg torde sändas till fru kabinettskammarrer Hay, Jönköping.

Föreståndersketjänsten vid Östersunds hospital kungöres härmed till ansökan ledig inom en månad från denna dag. Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, läkare och frejdbetyg, ställda till Kungl. Direktionen för Östersunds hospital, insändas till hospitalens överläkare. Förut inkomna ansökningar tagas under ompröfning. Östersund den 28 april 1914. KUNGL. HOSPITALSDIREKTIONEN.

Ung tyska mottages såsom sällskap i bildad ung fam., anse såsom verklig familjemedlem och »au pair». Svar med upplysningar och åtföljda af foto torde sändas under adress »Språk och Sällskap», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Vid Drottning Sofias Stiftelse

i Vänersborg — uppfostringsanstalt för blinda med komplicerade lyten — behövas tvenne lärarinnor fr. o. m. nästa hösttermin. »Lägre kompetens» eller annan pedagogisk utbildning jämte vana vid abnorma barns undervisning erforderlig. Löneförhållanden: möblerad bostad med värme, el. ljus, fri kost, värderad till 600 kr., samt kontant 400—700 kr., beroende på kompetens. Ansökan insändes före den 15 maj till Föreståndarinnan, Vänersborg.

Husföreständarinneplats.

Plats att med hjälp af en jungfru förestå och sköta ett komministerhem på landet finnes för allvarligt sinnad flicka med angenämt sätt. Hon bör vara huslig, ordningsälskande, sällskaplig, bildad, helst elementarskolebildad, musikalisk, äga förmåga spela och ackompanjera samt äga intresse för det kyrkliga och religiösa. Platsen är genast att tillträda. Svar med foto, betygsafskrifter, rekom. och löneanspråk till »A-O», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

En intelligent o. energisk dam

af god samhällsställning kan erhålla en fast aflönad anställning i Försäkringsaktiebolaget Heimdall för att i Stockholm med omnejd afsluta inbrotts- och stöldförsökningar, dels på egen hand och dels med biträde af kvinnliga agenter. Skriftligt svar med uppgift om förutvarande sysselsättning, ref. m. m. torde sändas till bolagets kontor, Hamngatan n:r 12, Stockholm.

Skötersketjänsten

vid Aspa Epidemisk sjukhus är ledig till ansökan med tillträde den 21 nästa juni månad. Ansökningshandlingar insändas till Epidemisk sjukhusstyrelsen, Oster-Malma, GNESTA.

Sjuksköterskeplatsen

af Kalmar stads försörjningshem Falkenberg är till ansökan ledig den 1 augusti innevarande år. Egenhändigt skrivnen ansökan åtföljd af frejd- och läkareintyg jämte nödiga kompetensintyg och helst foto inlämnas före den 15 juni till Kalmar stads fattigvårdsstyrelse.

Energisk kvinna

(helst trädgårdsmästare) kan få sköta vacker trädgård samt några tunnland landtbruk, 15 min. båtferd från stor badort på västkusten. Två män el. kvinnor få tagas till hjälp. Stads-trädgårdsmästare kan erhållas som rådgifvare. Kan förenas med pensionat på ca 15 rum utom tjänarebostäder. Rörsekapital för trädgård och landtbruk försträcker lämplig person. För pensionat behöves större delen möbler. Fullst. uppg. om sökandens ålder, föreg. verksamhet m. m. samt ref. sändas till »Härligt läge», Halcks Annonbyrå, Normalmstorg 3, Stockholm, f. v. b.

I godt hem

erhåller bildad flicka, anspråkslös, frisk och duglig samt med glad lynne, plats hos skånsk familj i Stockholm. Ingen jungfru finnes. Ytterst bekväm våning. Svar med foto, betygsafskrifter och ref. torde insändas till »I:ste Juni 1914», Iduns exp. inom 8 dagar.

PLATSSÖKANDE

SMASKOLLÄRARINNA önskar under ferierna, 15 juni—15 augusti, plats som hjälp och sällskap. Svar till »22 år», Gustafs, Dalarna. EXAMINERAD SJUKSKÖTERSKA språkkunnig och med erfarenhet från utländska resor, särskildt i Tyskland, önskar under sommaren medfölja kvinnlig konvallescent utrikes såsom hjälp och sällskap. Svar till »Maj eller Juni 1914», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Sthlm, f. v. b.

PLATSSÖKANDE

19-ÅRIG FLICKA, som genomgått 2:ne kurser a folkhögskola, önskar under sommaren, mot fritt vivre, komma till större gård eller plats där hon kan få deltaga i trädgårds- och landthushållsgöromål. Betyg och ref. finnes. Svar till »Familjemedlem», Viby (Skåne). 19-ÅRIG bildad flicka, enkel och barnkär önskar plats. Svar med uppgift om fördringar m. m. till »Familjemedlem och god hjälp», p. r. Halsberg. PLATS på större landegendom, som husmoderns hjälp önskar bildad flicka. Bet. fr. hushållsskola och föreg. plats. Svar till »Praktisk», Iduns exp., Sthlm.

EN snäll och ordentlig flicka önskar plats i bättre familj till första juni. Är kunnig i enklare matlagning och något sömnad och handarbeten. Lön efter öfverenskommelse. Svar till »Fack n:r 23», Blidsberg. LÄRARINNA önskar under sommarmånaderna plats i familj på landet att mot fritt vivre vara som sällskap o. hjälp i hushållet. Svar till »Blekingsflicka», Ronneby p. r.

EN 23-årig gladlynt, ordningsälskande finländska, från godt och bildadt hem, med sjuksköterskepraktik, söker plats till ett godt och vänligt hem (helst till bruk eller större herrgård i Sverige) som hjälp och sällskap åt värdinnan vid hemmets skötsel. Goda ref. finnes. Närmare upplysningar lämnar tacksamt »Ung Finländska», Iduns exp. f. v. b.

RESVAN, språkkunnig kvinnl. exam. sjukgymnast önskar plats. Goda ref. finnes af leg. läkare. Svar till »Resvan gymnast», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b. HUSHÅLLSVAN, barnkär flicka önskar plats i god familj a landet där jungfru finnes. Sykunnig. Goda rek. Svar till »Familjemedlem 18 år», Nord. Annonbyrå, Göteborg. GEBILDETE junge Deutsche, 23 Jahr, sucht zum 1. Sept. Aufnahme als Gesellschafterin in feinem Hause Stockholms. Etwas Taschengeld evtl. au pair »E. M. 888», Iduns exp., Sthlm.

GEBILDETE Deutsche, 23 Jahr, sucht zum 1. Sept. Engagement als Gesellschafterin gegen Taschengeld, in feinem Hause Stockholms. Angebote erbeten an Paula von Rehm, Heiligenhafen, Holstein.

ENKEL och anspråkslös landbrukare-dotter önskar plats i god familj (helst större landgård) som hjälp och sällskap där jungfru finnes. Är kunnig i sömnad och alla i ett hem förekommande göromål. Någon lön önskvärd. Svar till »21 år», Brömsebro p. r.

I GODT HEM där jungfru finnes, som husmors hjälp, sökes plats af bättre hushållsvan flicka, kunnig i matlagning o. s. v. Goda betyg. Svar »Arbetsglädje», Sv. Telegrambyrån, Stockholm, f. v. b.

PLATS som husmoders hjälp önskas under juni och juli mån. af ung lärarinna. Fritt vivre och fria resor önskas. Svar emotes tacksamt af »Lärarinna», Söderbärke p. r. TVÅ bildade damer önska mot fritt vivre och fria resor plats i fam. eller medfölja till badort som sällskap och hjälp (event. läsa och spela med nybörjare). Tacksamt för svar märkt »Lärarinna och Guvernant», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA, som genomgått sju klasser i flickskola, önskar komma i bildad, vänlig familj i Östr. eller Söderm. (helst på landet). Vill gärna deltaga i husliga sysslor, handarb. samt hjälpa barn med läxläsning. Jungfru bör finnas. Ingen lön. Tacksamt för svar till »Vänligt bemötande», Norrvinge. FLICKA önskar komma i bättre hem för att lära matlagning samt inom ett hus förekommande göromål som medlem i familjen, vid lön fastes intet afseende. Svar t. »S. A.», Karlskrona p. r.

KINDERGARTSLÄRARINNA. En elementarb. flicka, som genomgått kindergartseseminarium och barnavård, önskar anställning till hösten i skola eller fam. Svar till »Barnkär», Iduns exp.

ENKEL FLICKA av god familj önskar plats i finare hem (helst presthem). Är villig deltaga i alla husliga sysslor. Sv. till »Maria», Iduns exp., f. v. b.

UNDERVISNINGSVAN, ung lärarinna som genomgått högre lärarinneseminarium, vistats i Tyskland samt är kompetent att undervisa barn i sång och musik önskar till hösten plats a landt-egendom, helst Uppland ev. Södra Norrland. Svar till »Sept. 1914», Tidningsk., Karlavägen 6, Sthlm.

SKÖTSAM och ORDENTLIG FLICKA af god familj söker plats till den 15 maj i godt hem där barn ej finnes. Kunnig i matlagning samt alla inom ett hem förekommande göromål. Tacksamt för svar till »Pålitlig E. R-m.», Iduns exp.

19-ÅRIG FLICKA, som genomgått 2:ne kurser a folkhögskola, önskar under sommaren, mot fritt vivre, komma till större gård eller plats där hon kan få deltaga i trädgårds- och landthushållsgöromål. Betyg och ref. finnes. Svar till »Familjemedlem», Viby (Skåne).

19-ÅRIG bildad flicka, enkel och barnkär önskar plats. Svar med uppgift om fördringar m. m. till »Familjemedlem och god hjälp», p. r. Halsberg. PLATS på större landegendom, som husmoderns hjälp önskar bildad flicka. Bet. fr. hushållsskola och föreg. plats. Svar till »Praktisk», Iduns exp., Sthlm.

ENKEL och ordentlig flicka önskar plats i bättre familj till första juni. Är kunnig i enklare matlagning och något sömnad och handarbeten. Lön efter öfverenskommelse. Svar till »Fack n:r 23», Blidsberg.

LÄRARINNA önskar under sommarmånaderna plats i familj på landet att mot fritt vivre vara som sällskap o. hjälp i hushållet. Svar till »Blekingsflicka», Ronneby p. r.

EN 23-årig gladlynt, ordningsälskande finländska, från godt och bildadt hem, med sjuksköterskepraktik, söker plats till ett godt och vänligt hem (helst till bruk eller större herrgård i Sverige) som hjälp och sällskap åt värdinnan vid hemmets skötsel. Goda ref. finnes. Närmare upplysningar lämnar tacksamt »Ung Finländska», Iduns exp. f. v. b.

RESVAN, språkkunnig kvinnl. exam. sjukgymnast önskar plats. Goda ref. finnes af leg. läkare. Svar till »Resvan gymnast», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

HUSHÅLLSVAN, barnkär flicka önskar plats i god familj a landet där jungfru finnes. Sykunnig. Goda rek. Svar till »Familjemedlem 18 år», Nord. Annonbyrå, Göteborg.

GEBILDETE junge Deutsche, 23 Jahr, sucht zum 1. Sept. Aufnahme als Gesellschafterin in feinem Hause Stockholms. Etwas Taschengeld evtl. au pair »E. M. 888», Iduns exp., Sthlm.

GEBILDETE Deutsche, 23 Jahr, sucht zum 1. Sept. Engagement als Gesellschafterin gegen Taschengeld, in feinem Hause Stockholms. Angebote erbeten an Paula von Rehm, Heiligenhafen, Holstein.

ENKEL och anspråkslös landbrukare-dotter önskar plats i god familj (helst större landgård) som hjälp och sällskap där jungfru finnes. Är kunnig i sömnad och alla i ett hem förekommande göromål. Någon lön önskvärd. Svar till »21 år», Brömsebro p. r.

I GODT HEM där jungfru finnes, som husmors hjälp, sökes plats af bättre hushållsvan flicka, kunnig i matlagning o. s. v. Goda betyg. Svar »Arbetsglädje», Sv. Telegrambyrån, Stockholm, f. v. b.

PLATS som husmoders hjälp önskas under juni och juli mån. af ung lärarinna. Fritt vivre och fria resor önskas. Svar emotes tacksamt af »Lärarinna», Söderbärke p. r.

TVÅ bildade damer önska mot fritt vivre och fria resor plats i fam. eller medfölja till badort som sällskap och hjälp (event. läsa och spela med nybörjare). Tacksamt för svar märkt »Lärarinna och Guvernant», Iduns exp. f. v. b.

MUSIKALISK, BILDAD FLICKA af god familj önskar under sommarmånaderna medfölja familj eller äldre dam till badort såsom hjälp och sällskap mot fritt vivre och fria resor. Svar till »Gladlynt 22-åring», Allm. Tidningsk. Gust. Ad Torg, Sthlm.

ANSPRÅKSLÖS FLICKA önskar plats i familj där jungfru finnes, att gå frun tillhanda i förekommande göromål. Kunnig i handarbeten. Lön önskvärd. Svar emotes tacksamt till »Villig 22 år», Iduns exp.

FÖR BILDAD 17 års bättre flicka sökes ett fint bildadt godt hem på landet, där hon under som-ferierna mot fritt vivre och någon liten upmuntran får läsa med ett par barn i lägre klass, och sällskapa samt även vara kärleksfull husmor till nytta om så önskas. Den sökande är ärlig och samvetsgrann med det hon får sig förelagd. Intresserad af husl. bestyr, musik m. m. De bästa rekom. från läroverket där hon går. Vid. uppl. till »Pålitlig 17», Iduns exp.

MEDELÅLDERS kyrkoherdeänka önskar plats som hjälp hos ensam dam nu eller till hösten. Svar till »Anspråkslös», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

PLATS ÖNSKAS till 20 maj eller 1 juni af 22 års enkel, anspråkslös flicka af godt familj. Hos ensam person att förestå hemmet eller i mindre familj. Helst i norra eller mellersta Sverige. Är kunnig i matl. och husliga göromål. Något van vid sjukvård. Goda betyg finnes. Svar med löne-villkor m. m. inom 8 dagar till »Ingva», Teckomatorp p. r.

TROENDE, 20 års flicka önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda. Genomgått kurs i Karlskoga Prakt. Skola. Sv. till Br. Ohlsson, Fliserud.

SÖJDLÄRARINNA som genomgått tvenne hushållskurser önskar plats att förestå skollofskoloni, hushållerske- eller kokerskeplats. Svar märkt »H. H.», Iduns exp. f. v. b.

Ung, hurtig och husligt intresserad lärarinna önskar plats i bättre fam. fr. 5 juni—5 aug. Svar till »Norrlandska», Kärbole.

Musiklärarinna ger pianolektioner i familj på landet under sommarmånaderna mot fritt vivre. Undervisningsvan, examinerad, 27 år. Fina ref. Svar till »Sommarvistelse», Svenska Telegrambyråns Annonssafdelning, Göteborg.

INACKORDERINGAR INACKORDERING kan erhållas med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A. III. Allm. tel. 222 23.

I DALARNA. God och billig inackordering för sommargäster erhålles hos fru Anna Lindberg, Noret, Leksand. Riks Tel. 60.

SOMMARINACKORDERING (äfvén för hela familj) erh. i trefligt hem a Småländska högländet — 280 m. ö. h. Skogrik, vacker trakt. Adr. Fröken Wickbom, Solbergå.

VERKLIG GOD INACKORDERING erhålles året om i kristl. hem i härlig skogstrakt. 60 å 65 kr. pr mån. Sv. t. »Hviloheim», Dagarna.

FÖR FLICKOR, som vilja vistas på landet under skolerferierna, finnes god inackordering i enkelt hem. Tillfälle finnes äfvén att deltaga i särskildt anordnad kurs i konstväfnad, linnesöm, läderplastik samt alla slag af finare handarbete m. m. Vidare upplysningar lämnas före 15 maj under adress »R.», Norrby, Valsberga.

FÖR två å tre flickor i 17—18 års åldern finnes i höst tillfälle till inackordering i stor, landtligt belägen prästgård där undervisning meddelas i alla de göromål, som krävas för att hålla ett hem i god ordning. Vidare meddelar Prostinnan Strandberg, Arboga.

GODA HEM och PENSIONAT på landet, som önska mottaga inackorderter för sommaren, torde anmäla detta a Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm. Etabl. 1887. Stor efterfrågan.

ENGELSK DAM bosatt på landet i Leicestershire (England) mottager sv. ung dam till inackordering. Moderat pris. Ref. v. konsul John Carlbon, Grimsby. Svar till »England», Iduns exp., Sthlm.

SVÄRDSJÖ HVILOHEM erbjuder hvila och rekreation i frisk, vacker trakt af Dalarna. Hemlfr. Läkare på platsen. Rikst. »Svärdsjö 29». Närmare meddelar fr. Lydia Johnson, Svärdsjö.

BÄSTA INACKORDERING till höst-terminen för skulogdom som vilja dela stort och trefligt rum. Bästa ref. från nuv. inackordering. Svar »I. H.», Iduns exp. eller Rikst. 104 62.

VINOLIA Tvålar, Parfymer och Toalett-Artiklar. FÖR BARNVÅRDEN. VINOLIA PUDER och CRÈME äro alltid oumbärliga för barn. Deras ömtåliga hud blir lätt röd och narig. Glöm ej VINOLIA, när Lillan badar.

Vinolia Generalagentur i Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. D.

UNGA FLICKOR, som vilja lära hushåll i hem på landet (ej landtbrukshushåll) mottagas i inackordering, fackbildad lärarinna. Äfvén sommarinackordering för några damer. Härlig natur. Goda bad. Öfverstinnan A. Hyltén-Cavallius, f. Frick. Sandvik, Smål. Burseryd.

ANNU ETT PAR konfirmander mottagas i sommar som kamrater till egen son hos kyrkoh. W. Bergstrand, Långared.

Konfirmationsundervisning och inackordering kan erhållas i sundt och naturskönt belägen prestgård i södra Sverige för 2 å 3 värltade flickor från goda hem. Närmare meddelar kyrkoherde Jakob Rosengren, Hallaryd, Kronobergs län.

På herrgård,

vid skog och sjö i mellersta Sverige, helst Södermanland eller Dalarna, där treflig ungdom finnes, önskas inackordering för ung flicka, som i vår slutar högre flickskola. Svar inom 14 dagar till »Sommaren 1914», Helsingborg p. r.

Östermalms Sjuk- och Hviloheim,

12 Floragat. 12, 2 tr. (hiss) Stockholm. Rikst. 97 52. Allm. tel. 97 55. Referenser till följande herrar läkare: Alfred Berghel, Harald Ernberg, Arthur Fürstenberg, E. O. Hultgren, Arnold Josefson, Gottfrid Rystedt.

Prospekt sändes på begäran. För allmänheten serveras 2 tr. upp 1:a kl. bad: Elektriska ljusbad, massagebad, talbarrsbad, halfbad m. fl. Föreståndarinnan HILMA FREDLUND. Rikst. 90 12. Allm. tel. 12 50.

UNGA FLICKOR erbjudas grundlig undervisning under skicklig lärarinna ledning i hushåll, söm- och handarbeten, samt trädgårdsskötsel vid Ljungby välkända Husmoderskola (Småland). Naturskönt beläget. Begär prospect. Adr. A. Bäckström, Ljungby. Obs! Tillfälle till enklare nöjen.

Trädgårdsskolor för damer på Heidan, Ystad. Ett par extra elever för kortare tid emottagas. Prospekt på begäran. LOUISE FLYGARE.

Turkiska badet,

i Malmstorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flere i sällskap. Pris kr. 1:50.

Jakobsdals Enskilda Vårdanstalt

mottager sinnessjuka. Prospekt på begäran. Postadress Göteborg 5. Tel. 39 22, 425. Läkare: Doktor S. O. ABERG.

AHLGREN'S Skinn- & Läderbalsam NOBLESS SVART

Gå till närmaste affär och begär en tub Ahlgrens Skinn- o. läderbalsam "Nobless". "Nobless" sammansättning är sådan att lädret bevaras mjukt och förhindras att spricka sönder, som det så gärna gör efter användandet af underhålliga putsmedel. Den vackraste glans erhålles.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 14 sept.
 Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institutet,
 Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik o. Massage.** Ny kurs börjar den 12 sept. Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs
 kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt! Stockholm.
 Mästersamuelsgatan 70.

Med. Dr. E. Kleens
 (ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress Engelbrektsgratan 43 B, II.

Kurs i Massage o. Sjukgymnastik,
 meddelas under sommaren.
 Dr Köhlberg o. Dir. Segerdahl,
 Tegnérgatan 23, Stockholm. Begär prospekt. Ettårig kurs börjar d. 5 okt.

ROYAL WINDSOR
 Det berömda härstärkande vattnet.
 Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: *Royal Windsor Perfectionne*. En alltjämt stig. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr. 5.- + porto. Nederlag: Franska Parfymmagasinet, Hoflev., 21 Drottningg. 21, Sthlm.

Afmagringstvål,
 — absolut verkande — oskadligt. —
 Pris kr. 4.50 + porto. Försändes diskret.
 Franska Parfymmagasinet,
 Hofleverantör,
 21 Drottninggatan 21.

Javana Lelu
 det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr. + porto. Förs. diskret.
 Franska Parfymmagasinet,
 Hofleverant. 21 Drottningg. 21, Sthlm.
 Majorskan E. Edmanns (Varberg)

Crème Idéale
 är af kunnare ansedd vara den mest förskönande och mest utsökta af alla hudcrèmeer. Den är snövit och oföränderlig och med finaste parfym.

Poudre de Riz Idéale
 utsökt och fullt oskadligt.
 Förnämsta Parfymaffärer.

Vårda håret, om det är sjukt eller Zivertz' Extrait Vegetal
 bästa hårkonserveringsmedel. Rekommenderadt af många läkare. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. Zivertz' Bttr., Drottninggatan 42, Arkaden, Göteborg. Återförsäljare rabatt.

Fräkenpomada
 är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy hvit o. vacker. Ofelbar verkan garanteras!
 Fräkenpomada innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk.
 Exped. mot postförskott eller efterkraf.
Tekniska General-Depotén,
 STOCKHOLM.
 Adolf Fredriks Kyrkogata 13.

Prenumerera på Idun!

Köttisoppa

bereder man bäst af **MAGGI'S** Buljong-Tärningar

Herrsätra skolgård.
 Högre flickskola, börjar sitt andra läsår nästk. 15 sept. å Herrsätra landt-egendom (Vagnhärad, Södermanland). Undervisnings- och uppfostringsarbetet bedrivs enligt principerna för de tyska "Landerziehungsheime", modifierade efter svenska förhållanden. Från Kungl. H. Lär.-Sem. utex. lärarinnor. Exam. skolkökslär. Infödd tyska. Endast värltade barn ur goda familjer mottagas. Prospekt och referenser på begäran.
 Gerda Agrell. Anna Sundin.
 Adr. Herrsätra, Vagnhärad. Riks. Mölbo 12.

Fröbel-Institutet i Norrköping
 omfattar följande kurser för unga flickor:
 A. Utbildning för kindergården. B. Utbildning för uppfostrinnor-kallet i hemmet eller förberedelse för barnavårdsarbete i allmänhet. C. Kurs i späda barns vård. Ansökningar till kurs A och B böra insändas till undertecknade, före den 10 juni. Närmare upplysningar genom prospekt.
 Ellen och Maria Moberg.

Maltestorps Helpension för flickor
 börjar sitt tionde läsår den 7 september 1914.
Elementarskola. Trädgårdsskola.
 Hushållskurs (anmälningar mottagas intill den 1 juni).
 Fortsättningskola omfattande, vid sidan av den teoretiska undervisningen valfria kurser i sömnad (linnesöm, klädsöm, broderier), vävning, knypling, porslinmålning, läderplastik och papparbeten.
 Undervisning meddelas i musik. Franska eller engelska äro obligatoriska talspråk. Infödd fransk, engelsk ock tysk lärarinna. Elevantalet begränsat. Prospekt på begäran.
 Elsa Dyrssen.
 Adr.: Maltestorp, Särö.

Rektor Laurells Skolhem,
 beläget i Värmland invid Vänern 1 1/4 mil från Kristinehamn, emottager skolorna öfver instundande sommarferier. Rekommenderas särskildt för sådana, som fordra hjälp med studierna eller som för hälsans skull äro i behof af landvistelse och friluftslif. Tillfälle att i lärares sällskap deltaga i allehanda stärkande idrott såsom rodd, segling, fotboll o. d. Botaniska exkursioner företagas, äfvensom en långfärdsegling i särskildt därför lämpad båt. Öfning i trädgårds- och landbruksarbeten. Goda bad. Vanartig ungdom emottages ej. Förstkl. refer. Rikstelefon.
Rektor Elias Laurell,
 Vike pr Kristinehamn.

Soffa Nr 200. Garnityr Nr 293. 1 bord och 4 ländstolar.
 Moderna hvita Trädgårdsmöbler. Stabila o. bekväma.
 Soffor, Bänkar, Ländstolar, Bord, Pallar, Blomställ.
 Förstklassigt utförda. Illustrerad katalog på begäran.
 Nr 284.
Rönneådalens Aktiebolag, Stockamöllan. Telefon 5.

Strengnäs Hushållsskola.
 Sommarkurs 3 juni—12 aug. Ny husmoderskurs börjar 18 aug. Grundlig o. prakt. undervisn. Prosp. med ref. gm Fru M. Braune, Strengnäs. Allm. T. 98.
Nästa Husmoderskurs 1914
 vid Ateneum för flickor, Stora Badstugatan 28, Stockholm, börjar måndagen den 31 augusti. Ansökningar, åtföljda af läkare- och skolbetyg, skola vara insända före den 1 juni. Prospekt på begäran. A. T. 202 65.

Lektioner i Linnesömnad,
 även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder.
 Kurserna pågå i vår ända till 15 juni event. till 1 juli.
 Karin Egnér.
 R. T. 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04. Eva Egnér.

Ny Våfbok n:o I, 3:de tusendet, innehåller ett 60-tal afbildningar med beskrifning och Elin Johanssons Väfskola, Linköping. Redigerad af Gerda Björck.
Ny Våfbok n:o II, elementär teoretisk vägledning med praktisk tillämpning i färg, kolor, planscher, utarbetad af Gerda Björck, adr. Linköping.
 Priset å hvarje bok är 3 kr. Försäljningen sker genom bokhandeln. Utgifvarne eller Lithografiska Bolaget Linköping. Vid köp af 10 exemplar erhålles rabatt.

Bogstens Hushållskurs.
 1 juli—1 okt. Underv. i matlagning, konservering, syltning, väfning och handarbeten. Härligt landlif vid skog och sjö. Begär prospekt. Sommargäster emottagas. Fru Ida Palmgren, Bettna.

Det treåriga gymnasiet vid Lunds fullständiga läroverk för flickor

börjar sitt sjunde läsår torsdagen den 27 aug. kl. 9 f. m. Dimissionsrätt. Fullständig realskoleexamen, goda betyg från flickskolans sjunde klass eller godkänd inträdesexamen berättigar till inträde i första ringen. Inträdespröfningar i början af juni eller torsdagen den 27 aug. kl. 9 f. m. Närmare upplysningar meddelas af gymnasiet studierektor
 Läroverksadjunkten Fil. Lic. Birger Sjövall.
 Magnus Stenbocksgatan 10.
 Rikstel. 651.

En bok "Om dekoration och målning" jämte fullständiga färgskalor sändes gratis och franko till enhver af Iduns läsare, som är intresserad af att med ringa arbete och med lysande resultat på otroligt kort tid själf måla och lackera gamla och nya möbler m. m. Insänd Er adr. till Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

Mot grått hår!
 Härmed meddelas ärade kunder, att det utmärkte och mycket efterfrägade härvattnet mot grått hår (dessutom det bästa mot mjäll och hårafvall) som i 40 år förts endast i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmstorgsgat. 5, hädanefter fås under adress Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikst. Norrviken 14. Pris: 5:50 fraktfritt.

Köp
 från Frälsningsarméns Handelsdepartement
 och Ni erhåller verkligt goda reella varor.

Musikinstrument. Stort sortiment förstklassiga, välslände och omsorgsfullt justerade.
Téer. Äkta, rena. Berömda kvaliteter.
Kakao. Ren och af erkänd hög kval.
Dentol. Förstklassigt antiseptiskt munvatten och dito tandpasta. Lofordande intyg af professorn vid Karolinska Institutet E. Almqvist.
Armé-Tvål. Antiseptisk toalettvål.
Viola Ideal. Finaste toalettvål.
Putspulver. Rengöringsmedel för koppar m. fl. metaller.
Putskräm. Rengöringsmedel för alla metaller.
 Rikt illustrerad varukatalog, innehållande fullständiga varu- och prisuppgifter, sändes på begäran gratis och franko.
 Ofvanstående m. fl. varor kunna erhållas vid eller genom hvarje Frälsningsarmé-kår, hos många hrr handlande eller direkt från
 Frälsningsarméns Handelsdepartement,
 Östermalmsg. 24 & 26, Stockholm.
 Tel.: Riks. 85 81. Allm. 63 72.
 Filial: S. Allég. 9, Göteborg. Rl. 73 76.

Förnämsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är
Oatine-Crème
 — en kraftig, snövit naturprodukt af ren hafre. Äkta Oatine-Crème i hvit burk med grönt loek från The Oatine Co, London, säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. Oatine-Crème, -Tvål, -Puder o. -Balsam finnas öfverallt samt hos A. W. Norrding, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsgat. 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Kurser
 i moderna danser och folkdanser för äldre och skolorna ordnades vid badort, industrisamhälle eller dyl. från den 10 juni till 10 aug., i mån. på hvarje plats, om någon intresserad person ville sända upplysningar till undertecknade. Hilma Tersmeden, Maja Lindeström, Linköping.

ANVÄND SYSTEMMADRASSER.

För alla hem, som sätta värde på hygieniska och propra sängkläder, rekommendera vi våra

allmänt omtyckta "Systemdrasser".
 Madrassernas stoppning utgöres af för ändamålet bearbetad bomull, och garanteras vi, att denna i hygieniskt hänseende samt i hållbarhet vida öfverträffar tagel äfven af bästa sort. Madrasserna äro dock afsevärdt billigare än tagelmadrasser. Tillhandahållas hos våra återförsäljare på alla större platser inom landet. Intyg från sjukhus och läkare stå till förfogande. Beskrifning och priskurant sändas på begäran gratis och franko. Obs! Äkta endast med vidstående skyddsmärke, »System».

Aktiebolaget Stockholms Vaddfabrik,
 Liljeholmen, Stockholm.

Bästa klappkameror 9x12 cm.
 äro
Stölmä I å kr. 26:-
 med Special-Aptanal o. Singulatur
Stölmä II å kr. 48:-
 med Extra-Rapid-Aptanal o. Variolatur
Stölmä III å kr. 88:-
 med Dubbel-Anastigmat o. Isostrutur
 Rikt illustrerad katalog, gratis och franko
Stölmä & Simonsen, Malmö
 FOTO-HANDELSHUS

Idun utgifves denna vecka i A och B.